

بسم اللہ الرحمن الرحیم

حمد و ثنا دے ہنخند خدای تدبیر انسان ی پد شربد او بیان لورکا او تمیزی
ورکا لورویو انانو پد لفظ: او دنیا سرہ او خیل کلام پاک ی نازل کا پد آفتخ
بیان سر د پد ہنخند معجز او ابلیغ دی لہ کلام دیتو لوبلغا او قضی ستا بند او
پاس دی ہنخند خاوند لہ پد بیلیدہ نستبدیل خاوند او نذ بل بلور دوگر لہ
تشنیق دی دی پد انسان چخوب و خبر و پالی او د ہری بلینج وینا
ملہ ہم دی درود نامحدود پر ہنخند پیغمبر دی علیہ الصلوات والسلام
پہ سو بدتی راہ بنولہ ہمہ را را رودہ

بیت

دی دی رہبر دکا ثنا تو تر دہ جار ہم
دی دی نامور د مخلوقا تو تر دہ جار ہم

خدای رحمتونہ دی وی ددہ پر اولاد او اصحابو پد پراسمان د ہری

رہ ستوی دی اود پیغمبر دگوتھی خلان غنی کہ دوی توای ددین
سہ لار بہرہ عربہ ورکہ دای اود رحمت ور بونسکور

بیت

دیدی داسمان ستوری   سخی دنیا ی لور پد لوری
تہید زحوبی کرد و بنانہ   دوی دوی خوش بچانہ

بخاص کچہ د خدای رحمتونہ دوی نازل پر تلور و پارانو د بنی پر غور
ملگر یوا و ددہ پر لمسیوا د خاندان اما بعد پدی پودی چه وینا دانہ
غورہ خاصہ دہ اود نطق تاج ہخد دکرنا تاج دی چه خالق تعالی د
غورہ خاصہ آدم پر سرشکور کہ او پہرہ زمانہ کی خدای تعالی پر انسانا نہ کی
عزیز شاعران اود دنیا خاندان پیدا کرل بہ الشعراء تلامیذ الرحمن و گل سوا
اود دوی دنیاوی برکد داسی خوبی دی چه انسان زین اشتراح پہ
موی اود خوب و زہ و مرہم وی زہ چه محمد ہونک سیم او پاصل پبتون
یقند بار کسبی او سم لہیر دہ چه پد و یلو د داسی وینا و بخت سیم او دپشی
اود دپشی ہی ہم دغدگار دی دادا دیروقتونہ تیر سول چه ماغونہ بندہ بہ زہ دپا

شاعران

شاعران تذکره و کاتبان احوال سره را بقول کاندنم مکرز مانی مانه فراغ نه
 مرا کاودا بیلده می پد زره کمی و پد سوه سکه چه پرقند ابرد ظلم اورد جنانو تجم یرو
 به او بیجا آرام نه درلود او نه فراغ گاهی به مغولو چپا و نه کمر ل او گاهی به دگر گین
 دستم سوران وه اوس پر حق تعالی مورب خلاص کمر و له بغو ظلمو شخ او فراغ سوه
 زری و نه ز مورب اوز مورب ملک حاجی میرخان علیه الرحمته دوی له قند ابرویا سته
 او پینشاندی ددوی له جور آزاد کړل نوز ماز پر فراغ سوله اندوه او قلم می لر و ا

بمغه وقت پر زمانه ابرادی خبر سوز مورب د پینتخا دسترگو تور امام المسلمین و

ابن قاتل الرفضه والکافرین شاه حسین ادا م الله دولته الی یوم الدین بیت
 د پینتو پادشاه حسین بوتک په ملک انوکمی دی دی لوی ملک
 در حاجی میر غنلی زوی سمنند خالق د تل دوی سلطان داعمی

نوی زه و غو بنیم خیل در بارته او مانه دی تشوتی و کا او الطافی بنکار کا
 پر دا خله اراده پوره کاندنم او د پینتو شاعرانو حال سره را بقول کاندنم خله
 چه ز مورب پادشاه او د بنالم خیلو در پر سر شاه حسین خله الله ملله و سلطنته
 بیخنده هم دینی وینا خاوند او د پینتو د شعر شو قمن دی نوما و غو بنیمه چه ژر ژر تر

لمی سی او د پښتو د شاعرانو احوال ټول کړی سی بنکاره دوی پر ماله د
 د یرو شاعرانو د پښتو احوالونه راټول کړی دی او بغه وقتونه
 زیدیم له وگرم یو شخ می دیرسبه حالونه اوریدلی دی او اس بغه هوا
 لکن الله په غوښتی کابزم ددی کتاب نوم دی پته خزانه خلک په دن
 مراغلی دی پر پته و او نو بنکاره خالق تعالی دی لقوله مسلمانان
 ن مو بن د پادشاه سیوری دی تلوی او دایم په دغه کتاب چرما
 او رخ و د بجه ۱۶ د جمادی الثانی سنه ۱۱۴۱ هجری
 د دو خزانو منقسم دی لمی خزانه په بیان د بغو شاعرانو پر چورا
 دو همه خزانه په بیان کی د بغو شاعرانو پر اوس ژوندی دی
 په بیان لښ د بغو اربینو او بنحو پر دوو د پښتو زندپانه

لمی خزانه

د بغو شاعرانو پر پخوا تیر سوی او صوبه ته د دوی و نیادی بنکاره دی
 مشایخ قطب العارفین و زبدة الواصلین بابا هوتک علیه الرحمة

تولدی و او د تولد پلار بابا غلجی و رحمة الله علیه پر پخپل وقت کبش مشر گنل کیدی د پښتو
 بچک په التزکی دیزیدلی و په سنده پوری ۶۶۰ هجری کی او هغه وقت پر لوی سو
 نومی کا د خدای عبادت او په التز او سوری کبش د قوم سزار او بادام و نقل دی
 پر په هغه وقت کی به هر محل مغولو دارغنه او پرغای ولوت کا و التز او اولان او کلا
 بری تالا کرل بابا هوتک چل قومونه را تولا کرل او د سره غر سردی پر مغولو شهنشاه بو تله
 پر دی جگره کی مغول تالا سول او د پښتو گونډیو دیر و وشرل ماته چل پلار داود خان
 داسی نقل و کا پر سور غر په دغه روح د مغولو په دینو داسی لجنه سو پر لوی شو
 د امر به برینا لکه کا په دی شهنشه کبش پښتانه لبر او بی خواک و پر د سر و مغولو
 پښتانه را غله او اخیستدی و کا نو یو شو غنبتلی د بابا هوتک خپلوان و مرل بابا هوتک
 په لور پښتانه داسی بولله او په غیشوی د مغولو تتر نه شیرل غنبتلیو میر و
 چه داسنده او ریلله په جگره تو دیدل تر شو چه سور غری د مغولو په دینو و لاره
 او تولا ی پنا کرل هغه سندره زما پلار علیه الرحمة داسی راته ویلی
 بیتونه

پر سور غر بل راته نن اور دی | | وگریه جور راته پښور دی

پیرکلی کور بانڈی مغل راغی
 غنیلو تنگ کری دامو واردی
 پہ پیتھائی ی پلھو دی
 آدمراغی غنیلو ماسی
 توری تیری غشی ترلاسی
 زلمو پہ غشیو کری وارونہ
 ورو بانڈی کری چنل تترونہ
 زما دزلمو وینی بہیری
 میرٹھی مزغلی او تر ہیزی
 پینتو ہلی پرغرہ بنگ دی
 مہال دتوری دی دنگ دی
 زلمو پرتنگ خانو نہ مہ کری
 دپیتھائی محلی ساتھ کری

ہم پہ غرنی ہم پہ کابل راغی
 مغل راغلی پہ تلوار دی
 پیرکلی کور بانڈی مغل راغی
 پرتنگ ولاورد پیتھاسی
 پیرکلی کور بانڈی مغل راغی
 دتیرو تیرو گراارونہ
 پیرکلی کور بانڈی مغل راغی
 مٹھکی او غرونہ پہ سر کیری
 پیرکلی کور بانڈی مغل راغی
 سور غری پہ وینو دوی رنگ دی
 پیرکلی کور بانڈی مغل راغی
 دینن پہ غشیو مو پید کری
 پیرکلی بانڈی مغل راغی

نقل دی پیر بابا ہتوک د مغلوسہ دیر جنگونہ وکرل اودار غنڈ او پوری خواہ
 ی وشرل او ہرکلاہ بہ داترا او مرٹھی غنیلو پیردوی یر غلونہ کرل او پد غرونو

به مغول ننو تل ابابوتک پر سپین بریری سو عمری نه او ایا کال و په سنه ۷۴۰ هجری

وفات سو ذکر دکاشف اسرار شیخ ملکیار پر دبا ابوتک

مشترک وی او تر بنغه پلار ورو شته دی د قوم د مشرتابه بگری په سر کې له نقل کا

سی چه ملکیار بابا دیر غبتلو او قوت مند سړی و په جنگو کې به له لسو تنو سره به و په بنغه

سند چه ابابوتک وفات سو ملکیار بابا د پنځو ویشو کالو زلمی د سې د ایلی پر ملکیار بابا

د سیوری په لټو کې دیر خپلوان راټول کړل او هلته دی کارینه ونه وکبل او خپل زلمی یی

کښتو کړنو و کمارل مغول چه په دغو و دانیو غوړیدن سول پر سیوری یی یرغل دکا او د

مللیا بابا سره دیر سخت جنگونه و سول په دغو جنگو کې د پښتنو سین و رانی سوی او ضعیف

ولای مرغانی او بیدوب ته ضعیف هم و خا ته و انزی خوا ته هلته دی خپل زلمی سره ټول او بیره

راغلل مغولی و شرل او سیوری بیا و دان کړی سې نقل کا چه په سنه ۷۴۹

هجری کې په پسرلو ترنگ دیر دک سو په سختو نین و او په یوه میاشت یی پر نوموړو

او خورا ک غامری غامری بهیدی ملکیار بابا چه د ترنگ خنډ و ته راغی سې سند د

سی ویلی سندره د ملکیار بابا

ترنگ بهیدی ترنگ بهییری غامری تر غامری ۵ زما زگی خو خپل لالی غامری

که رسیده مروده + دترنگ مروده + خاوند دوح + چه در کی صومع زما نپله مروده
 که نیز دی نیزی + یزد بیلتون دی + نزره نیز و رمی + چه ویر ژر می + چه غم ز بون دی
 که او رمی او رمی + چه زرمی او رمی + دا او رمی او رمی + دویر نیز و نند + بل ۲ میر چه زور دی
 نختند یوسه + سپینی سپو بر می + ورته و وایه + چه ترنگ مال کرم + ستاده خو لکنیه
 که خرو خرو + او بوسوان کرمی + بل ملیاری + پانته لیاری + سوبی جان آن
 نقل کا چه ملیار بابا دادا سندری و ویلی د خاوند به قدرت ترنگ یو او بد لر کی مر او ای او دلته درود
 دیوی شندی او بل شندی په نله او غز و لهن بند سو پر ترنگ یو بل جور سو سیار بابا هم
 پردی بل تر سو او خیل مقصد ته و اصل سو
 نقل کا چه یوه روح ملیار بابا
 د خیل تره توخی کورته و لار او د خیل تره دوی نور بابای ه لید چه غشی تیره ه غمید شنی پسته
 و کا چه تر بوز دا شکر می بنه ویل د مغولو په جگړه کی ستا ملا تریم ملیا بابا دعا ه کرده و رته
 چه تر بوز تل سو بمن اوسمی و ایسی چه هر وقت به نور بابا په جگړه کی بری موند او ماته تی د بیجا
 په یادنده
 هسی نقل کا چه یوه ورخ د مغولو تارک پر سیدری راغی او مغولت
 د عیار بابا په کلا کی شرک نه و پیرته له بشختیو نور بابا چه خبر سو شاری جان جهن کورت
 ته درساوه او په یوه تنی مغول شمل او دیری مه کړل دا هتول د ملیار بابا دعا برت و

انکر

ذکر در مقبول سبحانی غوث صدق شایع شیخ فریبون سرهینی مرتبه الله علیه دپیتون بابا
 د کسی د عبد الرشید محلی و خاوند تعالی ده ته سبکاره کمالات او کرامات و رکری و د خدای
 په عبادت به نجت و نقل کاچه د پلاس په ژوندکی لار نخت سواد و خپله اولاد و سرت
 رانجی که کسی شخ غوری سرین ته او کله به ولای د غندان غزه ته او هله به بی خدای تعالی
 ستایه او ستاخوا او په کالی به یو ورتلی د خپل تره بیتنی نیکه لیدنه به ی کوله او پسته
 به ی هم زیارت تد ورتلی فریبون بابا د شیخ اسماعیل سره په د بیتنی نیکه نو خاوند لوی او
 او هغه وخت په فریبون د کسی غزه غندان ته لرتلی لاسما عیل بابا په ده سپی دیر
 و شریک سبی وای چه یو وقت فریبون بابا او اسماعیل د سرب او بیتنی نیکه په مخ کبی
 ناست و د دوی کور و د کسی پر غزه نو فریبون د پلار او تره لخوا په تنگ او نخت
 ما ذون سوا اسماعیل نیکه د اسی ناری و کرتلی
 که یون دی یون دی + مخکی بلیتون دی + له کسی غزه شخه + مخی فریبون دی
 که ورو ورو ورو + فریبون ورو ورو + تد بلیتون کری + زما ویر ته گوره
 په چو مرخی له + توری کرغان له + همزونی پاته + شخه شریک له
 د خدای د پاش + فریبون یاره + چه پیر مونگری + زموهن کهول داری

زنده می ریزد + یار می بلیزید + بیاتون ی اوردی + نجان پد سو جیری

نقل کا چه اسماعیل بابا فریبون بابا بسی غبرگون و کاوه

تلاویح د فریبون بابا

بیلانده ناره می و سو چه کور بانندی
 له ضیلوانه بیلیم چه سو سترگو
 اسماعیل ستانا رومی زهنگی مری کی
 ندریز می که می بیانده ستایادی کی
 شه محمد چه از بزدیون می می خج کلانته
 ستای یاد بچی وی بس زنده و سوخته

بیلانده ناره می و سو چه کور بانندی
 له ضیلوانه بیلیم چه سو سترگو
 اسماعیل ستانا رومی زهنگی مری کی
 ندریز می که می بیانده ستایادی کی
 شه محمد چه از بزدیون می می خج کلانته
 ستای یاد بچی وی بس زنده و سوخته

نقل کا چه فریبون بابا و لار چه مرغه کی میشت سو او هلته هم وفات سو چه کال هجری
 و ۴۱۱ و سو سته ی زامن هم چه غوره کی او سید له او کا سی اولاد بیارته
 و لاسه د کسی غره او پشین پد لتو کی میشته سول او د کند او ز مندا اولاد و نه چاره
 سول او لاس ل دنگر بار او خیر او پینور لقی ی و نیولی

ذکر دقه و قالوا اصلین مظهر تجلیات الهی شیخ متی خلیل غریبا خلیل سر زنی علیه

الرحمة الله الولی شیخ متقی د شیخ عباس زوی و پد عباس د عمر اوی د خلیل زوی د خلیل
 د غور یا غور یاد کنده ابن خزینون زوی و پد حضرت سونجی قدس الله سره له زو مشو شخ و
 زما پلا م علیه الرحمة و ماته داسی نقوه کا پد د خزینون علیه الرحمة مرگ پد مرغه کی و
 او اولادی هم پد امر غسان او مرغه او پینین کی سره پیاره سول خنی در برول د
 بزوب او کو بزک غر و ته او امران او حسن د شیخ متقی درونه پد پد پد غره او سیدل
 پد ورته د مشرور و ور پد نامد مشهور سو د خواجہ امران غرا و بی بی خالا دودی
 خور پد پینین کی و پد هوری ی زیارت دی یو بل و روری و پد گرام کی شیخ دی
 نقل کا پد شیخ متقی قدس الله سره پد کال هجری ۱۰۲۳ ھ زیورید لی و او پد عمر د پنجه
 شیتو کالو د ترنگ له دوده پد غایه وفات سو او پد پد غنوی لوی شیخ دی پد
 کلات باله سی نقل کا پد پد پد غنوی شیخ او به نزی او د لی د لی پستانده او اولاد د
 پد پد دوی دده زیارت ته نقل د ترنگ له دوده به ی او به ورسه و رلی یوه روح
 شیخ محمد زهر دده مشر زوی دده پد زیارت کی دغه دیر تبری و که ی نقل د متی بابا
 له قبره سره نزدی او به براد غور حیدری او هسلته به نده پینه پیدا سو دا او به تر
 اوس هم بهیری او زایرینیا حکا چینی نقل کا پد شیخ متقی بابا لوی زرا به او عابد

او پر خاوندین سری و دده اولاد و لارل او پد پینور او بدنی کی میشته سول او بلته
 له دوی شو لوی لوی ستاندره و قبل شیخ زهره شیخ امران شو روایت کا پر شیخ متی بابا
 لوی عالم او دین مرشد و پد غنمان کی یو کتاب و کنبلی پر نزم ی و د خدای سینه
 پد غن کتاب کی متی بابا چیل شعرونه هم و کنبل او اسی مناجاتونه ی و ویل پر درونه
 ی و یلی کول دغه پر شرما بخنده پلاره او مریدی و پر نقلی کا ندم

شعر

پر لوی غر و هم پد دینتو کی		په لوی سهار په نیو شیو کی
پد غار بوغ او پد شیلکو کی		یادویر تر لوبه شیلو کی

مول ستا دیا د ناری سوری دی

دا ستا دینی تدا سری دی

جندی زرخون کد پد بیدادی		د برینا خواته پد خندا دی
ترنگ چه خردی پد ژمادی		دا مول اغیز دینی ستا دی

موله بنکلال دی ستا لداسه

ای د پاسوالو پاسد پاسه

یاد سپو بیه تندی و رین دی	کد لمر سو بنانج ی سپین دی
لکه سندهاره مع د سین دی	که غردی بشکلی پر تمین دی

شاد بیکلا داپلوشده ده

دای یو سپکده ننداره ده

دشرفند و برمی پکنس چلیبری	دلته لوی غرونده زر غونبردی
سترگی لیده و ته ی بسینبری	بورلوی شاه خواگر بربری

لوی خاوندده توله تده

تلد نمری په بشکلیده ی

بیکاره ی لور پلور کمال دی	خاوند بشکلی تاجال دی
تادقده رت کملگی شال دی	کده و رنج که شپه کد پری کال دی

شاد لورده نو یو رناده

دلته پر جورمه تما شاده

سوی دمشق په سو خنداوردی	نرپه می داستادینی کوردی
بیلدی بیخ دی و کر ی پلوردی	رپه ی و تاقده ستا پر لوردی

ستا و جمال پهلید و بنا ددی

که ندوی دغز نور به یاد دی

ددی نری په عشق سبی دی		په غزه کی ستا عشق شیلکی دی
ستا و جمال خری برشی دی		که غمت که وور که پنهنزی دی

چه پردیانی سترگی پیری سوی

ستا و جمال په ننداری سوی

تیاره خیره و لوقل عدم و		نه بسک نه محک و تور تم و
ستا و جمال سوچه پر تم و		نذا البیس شی آدم و

په سو بنکاره ^{ری} بنکلی دینا سوه
 د پینج پر لوری ی دنا سوه

د بنکلی حج په تما شاسوم		مزه چه خرگند پردی دینا سوم
لجنلی سستی را حلا سوم		ستا پر جمال بانده شی سوم

په ژمی اژام په بیلتون دی

بیمه پردیسی بل می تون دی
ای بهای

د کړو

سورہی می اور ی غامی غامی غامی	و گریہ ولی متی شاری
چیل تون او کو برو کل مزای	شہ غوامی شہ ای شہ باری

چو منی چہ بیل سی بند خواسی

تلی دین پہ لور شہ امی

نقل کا وہ سی چہ شیخ متی علیہ الرحمۃ کتاب دغذای سینہ بد تل ددہ پر بدیرہ پروت و او کو برو
بد ہفہ پار کی بوغول او ہر چاہ ویل نو بری ژری ل ہفہ وقت چہ منول را غفل ہفہ
کتاب ی واخست او دور مستہ نسوہ شہر کندہ پر شہ سو

ذکر دجہان پہلوان امیر کروا زوی دامیر پولاد سورہی غوری نقل کا مذہبہ الواصلین
شیخ کتبہ متی ذی غوریا خیل چیل کتاب لرغونی پستانہ کی چہ دی نقل کا لہ تا یخ سورہی
خجہ چہ پہ بالستان ی تلی او صوند لی و شیخ کتبہ علیہ الرحمۃ ہسی و ای پی بد تا یخ سو
کی را وری چہ امیر کروا دامیر پولاد سورہی زوی و چہ پہ کال ۱۲۶۲ ہجری دغور
پہ مندیش کی امیر سو ادجہان پہلوان ی بالہ و ای پی دغور کو رتوند او د بالستان
او خیار او قمران مانی او بر کو شک ی قبول وینول او در سات لہ سہول ی
پد خلافت کی دیر لو مکونہ و کرل نقل کا چہ امیر کروا دیر غبتلی او پہلوان و پد پورہ

تن لہ سلو جنگاور سہ جنگیدی خدکی نو کروں بالہ پر معنی دہ کلف اوسخت واپی پر
 امیر کروی بد پد دوی نہ میں دور کی داد ہستہی مانی درلودہ پر کھتہ دندیش پشان
 و او پد غنہ خای کبری بنکار کا وہ او عشرت پتایخ سوک کی راوری پر دا امیران لہ پیر
 پخو راو باشان او بستگی و او دہند سورنومی لہ اولادہ دی پر دسراں لہ پینتہ و
 امیر پو لہ پد ہند دعوت کی شریک و پر ابو العباس سفاح دینی امید مع جگرہ کی کہ او ابو مسلم
 ی ہم مرستی و تاریخ سوی محمد بن علی البستی داسی کبلی دی پر دعباسی دعوت چنگو کی پر امیر کروی
 دیری سوکی و کرمی نوزی دابتونہ دو میل پر ویا رندی بولی ہند دادی پر شیخ کتہ علیہ السلام
 تاریخ سوکی را نقل کرک دی

ویای نہ د امیر کروی چہا پہلوان

پہنہ و سندہ پر تنہا او پر کابل منتہ	زہیم زمری پردی نری ملا اقل منتہ
لما اقل منتہ	بل پد زابل منتہ
پہ ژوبلد یونم یر عالم پر تبتید و نوبانڈی	غشی دمن می خئی برینتا پر میر منو بانڈی
لما اقل منتہ	پہ ماتید و نوبانڈی

زما دبریو پر فول تا ویری بسکت نمند و پویای | دآس سووی محکمہ یبردی غرونہ کا ندیم لکامی

کرم ایوادونه اوجار
لما اقلنسته

عرج و با بیان و تخار بولی نوم زما پده اودوم

لما اقلنسته

دجینه الود پریندو نم تبتی پن رانچه

لما اقلنسته

پاداری می لویادی دکول دستور

لما اقلنسته

دوی پوادی بنده با هم بنده روزنه نوم

لما اقلنسته

نمی زما د نوم می بولی پر درج ستاوال

لما اقلنسته

زما د توری تر شپول لاندی دی بر او جروم

زه پیشه ندویم پر دم

پرمهوزمانشی لونی داری دین رانچه

رپی ندون رانچه

دندونج سو به می دتوری بیخ سور کرم

ستر می تر بور کرم

ضپلو و گرونه لور پر زویند لوم

قلی و دند لوم

پر لوی غرو می وینا دومی نونچندو پیتال

پورن شو شپو میاشته کال

شیخ کتبه علیه الرحمه تاریخ مور نقل کاچر امیر گروه عادل او ضابط او دینی وینا خاندو

ده هر کله شو دندویل پیکال ^{۱۵۴} سده هجری دپو شیخ بیچکو لیس می سو و تر دد و روسته

ی ندوی امیر ناصر ایوادونه ضبط لول او د غور او سور او بست اوزمین داور پر فکلو

خاندوسو

ذکر شیخ اسعد سوری علیه الرحمة
 شیخ کتبه پکتاب کی در غوغی پستانه تیایخ سوری
 بی نقل کا چه اسعد سوری پغور کی اوسیدی او هلتد سوری خاندان پادشاهی کی دیر عزت مند
 و شیخ اسعد محمد زوی و پیر پلال ^{۴۲۵} هجری پد بغین کس وفات سو شیخ اسعد
 علیه الرحمة دیر بنده اشعار ویل نقل کا چه سلطان محمود غازی پرنور باندی دایر محمد سوری رحمة الله
 علیه سرد جگره و کوه او پد آهنگران کی محصور کا پدی وقت شیخ اسعد هم دآ بنگران پد
 کورت کی هفت چه سلطان محمود علیه الرحمة امیر محمد سوری دینو او بندی ی بوت غزنی ته
 نو امیر محمد سوری پد خورازره و راد عادل اوضابط امیر و له غزنیه د بند مر سو شیخ اسعد
 چه دوست و د امیر محمد سوری پر مرگی داسی ساندی و ویلی پدیوه بولله کی چه قصیده
 په عربی ده
 و کذ فی القصیده

ز مولوی هر گل چه خاندی چه بهار
 ریشه یی پانی کاندی نار پزار
 دیر سر و نه کاستر خاور د لاندی زار
 د بی و ن لو دینی توی کاندی خوشخوار
 لاد کوبدی داری تیرو جبار
 رستان شنی صغلا کاند کا پدار

د فک لچارو شه و کرم کو کار
 هر عشقول چه پدید یا غوریده و کار
 دیر سخنند و فک پشیره شنند کار
 دو اکن سره نول پر یاسی مری
 چه لبرعدی زمیری پی زنگلو کی
 هم ی عشقی سکینی دال د ژوبور

چری ملاوی نکویری بغتلیو

پیوه گردبنتی پریباسی لبرمه
 تیر تیری شه ظلم کاندی ای فلکه
 پویر ترلو لور نگیری پزیره لاراپه
 بیج روغی می په زره نسه تاله خوره
 له تیر پودی او بنی خاشی له اور محیو
 بند لاس و اضلی لخور بند لوری
 بند زره و سوخوی په بیجا بانڈی
 بنه وصل گری مین لب مینه
 تاله لاس دی پراته ژوبون گری کا
 کله خوشی کاندی مراندی دزی کیو
 کله تکی و اچوی پر نان و لیه
 کله غور سوخی و اکمن له لور پلاز و نو
 ز موجودیر زره و لودنن یا و غشی و دشت
 پر سو رو بانڈی ویر پر پوت لیا سه

دافلک پر و کا ش کا بی گزایر
 ندی غشی نه لندی وی ندی سپار
 تاله لاس ندی بیج گل بلیه خا
 پر نگیو او سوخی دغم ناتار
 بیلوی په ژر اژره مین لیا ر
 چیمی ژاری پورت ورت تاله شمار
 بند ملا گری لبی و زولو له ترار
 بند پیر لویزی له گردبنته له مدار
 بنه در ملی تپونه د افکار
 هر پلوته تپی زره و نه چچار خار
 کله تیر باسی و گری هو بنیا ر
 کله شیر گری گریوان د مخنی چار
 کله کبشینوی چنار و کی با دار
 و در شو بلله په دی غشی هزار
 محمد و اکمن په ولاری پیل دار

یو وار سو ایر پلاس د میر شمنو
 په سماوی ودان آنگران و
 د محمود د ژو بلور پلاس کسبیت
 تنگالیو لره قید مینه ده خلکه
 سر زوی غوره خاوری هویره کا
 پدی ویر د غور وگری تور مخزی سول
 گره شاخی رضی او بنی لوی غورون
 نه بنه ز غور و غور د بهر یاده
 نه غورول بیا ز غوریزی بیا سینه نو
 نه له غور بیا راجی کاروان دینکو
 د پسر می اوسه تودی او بنی تو مینه
 د اید ش به محمد ولایه له نریه
 نه بنکاریزی هغه سور د سوره پلوتو
 چه به بخلیو په تنخا پکی خند له
 هغه غور په دیر ناتار دو المکن کسبیت
 لاس د مات سه ای فلک چه دو کا

انتقالی و کر قبر له بلوار
 په تکیه و پر دست جهان او خار
 چه غنذ قدی با تلی په تلوار
 سدی و الوتله هسکه پردی لاس
 دن مرید بیر یو کله وی ثوار
 پدی ویر نا تیاره سوله د بنار
 دا کر رنگی ساندی لی پشور بار
 نه ز کویو پمسادی کمتبار
 نه با می بیا هسیده کا په کهناس
 سزا درومی غورته بیا جوی دشار
 مر غلری به نیسان نوری شمار
 چه ویر نه دی سو غور لوتل سو گوار
 نه طلیزی هغه لمر پردی دیار
 چه به بیغلو کا اتن قطار قطار
 هغه غور سو د جاندم غندی سورامه
 محمد غندی زغری د مرینی بنکار

ایرین

ای دغور غمناز پر شتر سنوی غبار
 لاندی بانڈی سپرہ ورک سی دا شعار
 پر شوک نگرہی پہ نری بانڈی قراہ
 پہ نری بہ ندوی ستا عدل سا
 ہم پر ننگہ دپہ ننگہ کا خان جبار
 ہم بویاری ستا پنوم ستا بہ تبار

شین زورگی نلک ولی لا دلا ری
 محکمہ ولی پرین دلو پیر لوزی
 پر زمی غندی واکن ٹی لچمان
 صبح پتای مجدہ دغور لم وی
 تہ پر ننگہ وی ولای پتنگ کنوی سوی
 کہ سوری دپتنگ میر کاندی دیر سول

بیجنت کنس دودہ تون زغوبہ واکندہ

ہم پتادوی دیر لور د غفار

ذکر دبنکارندوی علیہ الرحمۃ پر دغور و پوہ سپدی پر شیخ کتہ متی نری
 رحمتہ علیہ کنسای دی پکتاب لرغونی پشانہ کی پر پیاریخ سوری کی دی پر بنکارندہ
 بیستہ دغور و اوکلہ کلہ بہ پیخزند او بست کی ہم ادسیلی پلاری احمد نو مید
 دغور دینر و زکونہ کو لندال و بنکارندوی د سلطان شہاب الدینا و الدین محمد سلم شنباک
 بپادشاهی کی محوز او درناوی خاوند او بیغدہ وقت پر بیغدہ سلطان پر بند برغل کاوہ
 بنکارندوی پر شاعر او عالم سوری ہم دبیغدہ سلطان پہ لبروکی وادہ سی
 وای پر بنکارندوی پمدح کی د سلطان محمد سام او سلطان غیاث الدین غوری

دستای قصیدی لری پر بوللی دی محمد ابن علی وای پر بست کین ماده دلولو غنت
کتاب ویدی اوده بخد شخی دغه بولله پر د محمد سام علیه الرحمة ستیند د کبند

القصيدة في المدح

بیای و لولن پد غرونو کی لالون
طیلسان زمردی و اغوشه غرون
مغیرو باندی و بنکلی بنون
زرغونو بنو کی ناشی زلی جون
هسی و گافل غتو نوسره پسولون
پچلاسی سوه رانده نیاره بنتون
چه پر بسک باندیلدی سپین گلون
لکه اوینی دین په گره پوانون
له خو بنید سر و هی له سینگون
تو اراغله له خنده کاروانون
پر تی مگر میج سو په پو کرون
دج بیدا او غنی کر له جنتون
کیم چونی پر په بن و کابونون

پر لی بنگونگی بیا کره سنگارون
مخله شند ر بنونده منی شنی سوی
دینان شاطلی لاس د مجید و دی
د غتو لو جنبری خاندی وریدی ته
لکه ناوی پر سورتیک په تنزی و کا
مغیری چه اور و خوشنولید
زرغونو محکو کی حل ک لکه ستورید
سپینی و اوری و یلمیده کاندی بهیری
بر پلورنی والی بهاند خاندی
هر پله د گهو و بزیم دی لوللی
د میج په پو به می و روزان بیاوند
له سر و خا و روی آغلی گل راویست
سری جاجی چه راست کر را شکر و

پد برینا چه بنام د چونو لغو بیده سی
 دز لھا تا پی مغلی دی پر بند یو
 دیو پلو حوج سور کړی پسرلی دی
 د بندار و پد تیر غرون سپین د پلنگ دی
 پنورختک غورنگ لغوی خلگونه باسی
 بند چو نهی پستاید د بند یو موها سی
 د شنب د کهاله خلی لمر دی
 د بندو اوروی درست ایو او د غورنگ
 پزابل چه دبری پرنیلی سپور سی
 نهی شوک حوج تدری د میر شخنو
 د اسلام د دین شهاب د نری لمر دی
 هره پلا چه دی پر بند و سندر غل کا
 چه پسرلی چه ی تیزون په انگ و کا
 نه به د تلخی غندی رون ستوری پد سیک خلی
 نه به راهی جگر د سینا پلوری

تو او پندی سره پیودی اشکنون
 لکه پخلید غتی کاندی مکیزون
 یو د بل پخاره اجوی لاسون
 چه پرو او رو باندی حل و کالمرون
 لکه شنب باقی شبا کاندی سیندون
 بند حور سم د سلطان پخصتون
 د پسرلی پدود و دان لده رغون
 له قصداره تر دیلی یو نون
 پلا هوری د میرانی گزارون
 نهی توری تده تینگری کلک داون
 تور ستهان ی کړر نا پچه اودون
 لونی توره نری چه شهابون
 خاره خاره تری سولل د زون
 کدشته پور تده سی لغوزه دیر میرون
 نه به نری شوک د هند خاره بهرون

به شوق زلمی دغور سره راغونو کا
 یو خواه ند شهاب الدین دی پوی و کا
 په جو پو جو پو جگرکی سید تیون کا
 نن پسند بانذی تیر سوزی یرغل کا نذی
 چیان سیندی هم لواره ایلائی کا
 پهر کال آهک دده بندر اعلی کا نذی
 پینتو تخا بنجلی زلمی په زغلی سنده ته
 زرغونی ختی اغوستی وی دی خرونو
 بر گه سنج چه لمر شر کیری له خا تیسری
 که بر میجو وی که غمده وی که بر مل وی
 د شهاب جگر کی به ند کینینی لر غلو
 زمیری کله کا بی خان که یر غلگر یو
 یا به جنگ کا د بر یور پی پهنده کی
 یا به وران کا بود تو تون د بمبینو
 پر نواوسی ته دل دین شهاب

د دوا تو سوری به پوری کا خلون
 په بر لوری هر ایو اده بر خلون
 چه د غوز بادار میحت و کا ز غلون
 په پر تمی زمیری یردی په زنگلون
 پر او ب و و سوری د غوز یا نو سنده یردن
 غوری وی په تشنه و خیل پاسته سامون
 نو آ غلیله پیغلی کا نذی اتسون
 بته بید یا هم پیو للی وی خانون
 شو چه یونکا دلوید میخیده چخندون
 که لرمل که لمر لویه که تر ملون
 ند به پر یردی د ازلمی خیل بهیرون
 شوی نکات متون و یر یرون
 یا به پر یردی هم پدی چار سرون
 یا به لبره کا نذی پیو نیو او اودن
 نوم دل ۵۵ پر دیرج په خند لون

خوراندی ساپتوره دهنده لوراید | | شوچه نست کرمی لدریزی بود تو نون

ساپزیرمه د خاوند لوی خبتن وی

مور نو ساپرسته یونده شوچه یون

ذکر ذبده الفصحاء ابو محمد باشم ابن زید السروانی البستی رحمه الله علیه
 په لرغونی پيشانه کښه سی حکایت کا شیخ کتد رحمه الله علیه چه ابو محمد باشم د پلمند
 په سروان په ۲۲۳ هجری قمری زیږیدلی او په بخت کوی لعلک او فصاحتی
 لرستنه وکړه او وروسته ور په عراق ی یطوطو د یو لویو ائمه شیخ سمع وکړه او ابن خلده
 چه خرگنده په ابی العینا سره ی په بغداد کښه غرونه تیر کړل اوله همدی دعربو بلوغت
 او اشعار و لوستل او په کال ۲۹۴ هجری قمری له عراق بیا تدریجی دری کال وروسته
 په بخت کوی وفات سو نقل کا چه ابو محمد پیر بی او فارسی او پښتو شعرونه ویل او هغه وقت
 چه دده استاد ابن خلده پیر کوی وند سو نودنه به بی خدمت کا او د هغه شیخ بدی خوا بزه
 شعرونه په ادب کوی دعربو او ردیده ابو محمد عربی شیخ په پښتو دخیل استاد دیر شعرونه هم
 را ورمولی دی ابن خلده چه یو ظریف او ادیب سری وپیوه شوی درهم سالی دی
 او ابو محمد هغه شعرداسی په پښتو را ای ولی دی

شعر

دخاوند پلاس کبش نر او در همون
 در هم خاوندان تنه کی پویه -
 پر نری کی پنچو پیش ندون
 داویناده رشتیا نینه له رشتون
 نوزروایی داخو سوخی دی تیزون
 در هم دخاوند بر خای پر تمون
 ده وسله که شوک پکانی قانون

تر هم بنه وینا کاندی پیری ویند
 ژبور ورله ورسخی وینای اروی
 که در همی ضنی ورک سوسی نسلی
 که بوی سوسنی و بولی خلق و بی
 که بی وزلی و وری رشتیا جنبره
 بود هم بندی هر چاله لوید بر خه
 در هم ژبه ده که شوک ژبور کیرتی

نقل کاچه ابو محمد پر پشتو یو کتاب کسلی وچه په هغه کسلی د عربی استعاره فصاحت او
 بلاغت بیان کړی واد نوم یو د سانو و بزهد

ذکر د عارف سربانی سر بان الداعین شیخ تیمن رحمة الله علیه زما پلار
 قدس الله سره کتاب دبستان الاولیاء پر شیخه المشایخ دبستان بیخ کسلی دی پکال
 ۹۵۶ هجری قدسی داسی نقل کاچه شیخ تیمن د شیخه کاکری علیه الرحمة نر وی و خله
 چه دی د غور بری نواته و لاه او هلته بیشت سونو خلقی اولاد داس پکا کړد کبش

مشیری

نشتمیری خویده اصل دوی دکاکر اولاددی اوتیمین رحمت الله علیه زاهد اوعابد اوولی و
 نقل کاچه کاکر بابا لاروندی و تین لغوره راعی اوپوروب کس دکاکر بابا میدندی و کیه
 بیا و بی او پیکجران کس و اوسید او دغلا و این حسین شام پزماند کس دفات سو
 دتین بابا دغه شعرونه زما پد رنه بستان اولویا و تخی نقل کول اولاله شخ و اوریدل
 شعر

گیبج زکنا دلمر خیره سو ه   زما پزگور دویرناره سو ه

دبلیتون ورح تورده تیاره سو ه

ربغ سونا شاپه چه بلیتون راعی

زیره می لری ویرینی شین دی   پزیا شاره شخ ناورین دی

زرغون له او بنومی سادین دی

پنول نویزوم چه تا خون راعی

ندبه بیایم ندبه بیای راسی   ندبه تیاره شپه زما رنهای

ندبه شهی راته پخلاسی

بلیبزی پیری اوس دیون راعی

دقتبنتن پارودی هیرمی نذکری آغلیه مخ په پد یا نذکری

اور بل دی پرینو دی واتذکری

پر ما دبل اوسر کر وون داعی

ذکر د کاشف اسرار عرفان شیخ بستان بی شیخ قدس الله سره العزیز زما پلار علیہ
 الرحمة لقد ما تخریت کا په شیخ محمد بستان په قوم بی شیخ و پد سنوراوکی کور و دده پلار
 محمد اکرم رحمة الله علیه هم د خدای ولی و او د سنوراوکی راغی بلنمده پر غایر په پیوه کور د لده
 بس او سیدی او د خالق په عبادت به ابره و نقل کا شیخ بستان له پلار د دیر فیض و موند
 د پد طرانی ولای هندوستان ته او هلته په بنلو پینار گزیدیدی او آثار د قدرت بهی
 تماشا کول او بغه وقت پر وطن تد راغی په ۹۹۸ هجری ی د اولیاو الله په بیان
 کتاب د بستان اولیاو ائینس او زما پلار رحمة الله علیه دغه کتاب په سنوراوکی
 کبس د حسن خان بی شیخ په کور کبس لیدی و پچه په دی کتاب کبس شیخ بستان علیه الرحمة
 د دیر و پستیز اولیا، حالونه او کرامتونه او خوارق دعادت کسبلی و او دیر دیر
 اشعار هم را نقل کیری و لسنوروشاعران و اولیاو چلو شعر و شکر دغه شو ما د چیل پلار
 له خوئی و او ریدی پر د شیخ بستان رحمة الله علیه دی
 شجر چه به لدی بو لی

اوسکی می قاشقی پر گریون یو وار نظر کد پر ما
 دینی اور وی زما زوگی وریت پد انگار کینا
 خود بدیلیرم چه می زو پرتامقون کینا
 اوسکی می قاشقی پر گریون یو وار نظر کد پر ما
 وکد نظر زما پرمال چه پرت رنخو ر کیم تل
 لزو می قاشقی دینی سوز پونوخیل سید تل
 اوسکی می قاشقی پر گریون یو وار نظر کد پر ما
 له درد سوز تل ناری او غلبلی و همه
 یو آن می چیری نه آرام ندمیکاوند نیم
 اوسکی می قاشقی پر گریون یو وار نظر کد پر ما
 د خوبوز بر حال ته می ای بادور آکان
 دخیل عزت پر وی بستان ته کوه دهمین شند

راسه گذر که پر ما
 بنی تارونار کینا
 خان می زبون کینا
 راسه گذر که پر ما
 پیوسر ناسور سید تل
 چه اور جلیل سید تل
 راسه گذر که پر ما
 کربوی سوری و همه
 مزاحت کرند یه نیم
 راسه گذر که پر ما
 می دی دز لو همراه
 کرمی لنگه کواش

اوسکی می قاشقی پر گریون یو وار نظر کد پر ما
 راسه گذر که پر ما

ذکر امیر انصاری شیخ رضی لودی علیہ الرحمۃ
 پڑھ سہ پہ دی چہ کامران خان ابن
 سعد خان پینہر صفا کتب پہ ۳۸۸ شمہ سجوی قدسی علی صاحبہما التجدید والصلوۃ والسلام کی کتاب
 و کتب چہ کلید کامرانی نوم و پدی کتاب کامران لکتاب د شیخ احمد ابن سعید اللودی چہ
 ۶۸۶ شمہ سجوی کی کتبلی و لومہی اعلام اللوذی فی اخبار اللودی دی ہی نقل کا پہ شیخ رضی
 لودی د شیخ حمید لودی و راج و چہ شیخ حمید پھلان پاپا سو نو ی ضل زورہ پستخا تہ دلیری
 چہ سخو غہ خلق دا سلام دین تہ راوی شیخ رضی راغی دودہ کال د کسی بجز و گرنہ یہ ادہلتہ
 ی دیر مخلوق سلمان کمرل نقل ہس ہانف د شیخ حمید زوی پھلان کتب د ملاحظہ لدا ستا نحو
 سرہ کتبوست اولادہ کی تھی د الحاد ادا سما عیلی فرقی عقاید زدہ کمرل اد و گرجیدی
 ددوی پہ اعتقاد اولمحد سو چہ شیخ حمید رحمتہ اللہم فات سونوی پر خای دفتر کتبوست
 او داحاد تاریخ ی غورہ کمی او قرا مطہ ی راوتل شیخ رضی علیہ الرحمۃ چہ سو چہ سلمان د
 خیل ترور رضتہ ی داسی پارہ کی دمنبل ادوی ستون

پاس کی

دالحاد پلوردی تر پل	نکوہ دی زمرہ کوراوہ
موز روئی پہ نہ پارنہ	تا پتور و تو رادہ
لرغون و لی گرد ہیدلی	چہ دی گوبنی الی ادہ

سېغه گره دی ادس آره که
 لودی شاپنا مد پیک سو
 لفر ند حوی له کهبال
 زهر بر غاده تاله گره

چه پلرودی رن او ه
 که سر شو مو درناوه
 لودی نیسی په کاوه
 دور خلوی پد ساغاده

شیخ احمد لودی سی نقل کاچه لفر لودی سی د شیخ رضی رحمه الله علیه خبر کون ده

دالحاد پتور تون سوم
 زما د بنده سی تورا کی
 له اسلام نه تر پلیم
 گره می سغه لرغونی دی
 د اسلام پر بسک به ظلم
 دلودی نوی سنتی پیم
 قرانی دین پر دایمی
 دای تورا تاسی درد هوی
 ده د بنغو دیناوی مغز ه

زه لرغون خو ملحه نسیم
 که ملحه نیم د دیند نیم
 تورا نو شخه پد تر پلیم
 ادس هم گره پلر غوندم
 د تورا نو ته تیار نیم
 د حمید نه لوری کهبال نیم
 زه گره په آره نیم
 زه من ستاسی پد تلد نیم
 زه لودی میله شو زه نیم

غفر الله لما ضلین ورحمة الله علی الذین انقصوا بحبل الله المتین

ذکر و مقبول را با شیخ عیسی شوانی رحمه الله علیه
 لغت اهدا کردی نویسنده پنجن افغانی کبش پر پر دوسران دجهایک پادشاه
 ی و کبلی پر شیخ عیسی یقوم شوانی و او پد دالمردی سکونت کا او دشر شاه سوری
 پد و دان کی ژوندی و هسی وای پر یشر شاه تد خلقو وویل پر عیسی شراب خوری
 کا شیر شاه خلق و گمارل پر دلا سوسی او د شیخ شراب وین پر راغلل شیخ پچنل
 کور ناسته زو صراج او پایله ورتد پراته ده خواهری د پادشاه سرن پر راغی وی ویل
 ای شیخ پدی پایله کبش تر خوری شیخ ویل راسته هم ی و خوره میری پر صراحی بیکه
 پر پایله کی شیدی راتوی سوسی دلا سی او دغه حقیقت ی پادشاه تد بیان کا
 بعزت الله کبلی دی پر شیخ عیسی رحمة الله علیه لوی ولی و او د خدای پتو جید کی بنه
 مشو ند په پنتو او فارسی او د بند وی ویله د پنتو یو شعری دادی

پچنل کارگری پچنل انکارگری
 تخو تادری په صفتو نو || کله بادزیم کله می خوارگری
 کله می نوزگری کله می نارگری

عیسی پیران دی پدی شیونف
 کله می یارگری کله اغیارگری

دیو دا

ذکر سلطان السلاطین سلطان بهلول لودی علیه الرحمة الله الولى
 پد مخزن افغانی کنس نعمت الله رحمة الله علیه سی کنلی دی چه ملک بهلول د ملک
 کالازی و پد سنده و ستان ی و سلطنت لوانه که کرد او ده چه ملک لودی
 طایفی تخته و نیویری زمانی دی لودی تیر سلطنت هاپه ندر کنس ملک بهلول پد
 سر سنده د اسلا مخان تروفات راهی استقلال و موند او تر جنگو پد و در سنده
 پردی فطبه اوسکه و د بله پانی پیت اولاهورا د پانی زو و سارا و ناگوری
 د هتان تر ضو و پوری و نیول او د سنده و انود را چه مانو سره ی سخت جنگونه کرد
 او اده دیرش ماله دی پرنده و ستان سلطنت و کادیر عادی و عالم پادشاه
 پیکال ۸۹۴ هجری قمری وفات سولده پد و ای

بشت صد و نود و چهار رفت از عالم
 خدیو ملک ستان و جهان کشا بهلول

د سلطان بهلول علیه الرحمة وفات پد تبه د جلالی قصبه کی و او محمد رسول
 هلا تو ان هوتک پخیل بیاض کنس سی کنلی دی چه پد سنده و ستان د بر ستا پیموسم
 خلیل خان یانزی سی رباعی اشاره او د سلطان بهلول پادشاه
 پد محمد کنس و و یله

رباعی

ضمی اوریحی ژاسی له پاس
کو یله بونخ کابلیتون له لاس
پد بغه لونی کو بر پچول ستا
دا هر صبا کاستا ز صوبه مواس

سلطان بهلول رحمة الله علیه پد داربای د لغو بده پجواب ی داربای سمهستی وویله
رباعی د سلطان بهلول

ملک بزغون کرم پد وکره راس
گوره اوریحی د داد له پاس
خولی د عدل پد درو روون دی
جهان بز یب سوی ز مال له لاس

ذرد خان علیین مکان خوشحال خان بیگ علیه الرحمة

محمد رسول بزنگ پچیل بیاض سی کنبلی دی پد خوشحال بیگ د شهبا ز خان
تله زوی و چه پد ۲۲ لاله هجری پیداسوا او دا خان خوامرینی او غبتلی و
خوشحال بیگ شو کال پد بندهستان بندهی و او بیای له مغولو سره ویری جگری و کیری
او د اورنگزیب پادشاه سره ی ترمک د بنمنی و کره او پد دغوتا و کبشی مر سو نقل
کا پد خوشحال خان بیگ د ختکو سرداری کر له او هم ویری زامن ی درلود
پد لؤل شاعران و او پچله خوشحال بیگ هم د غزلو دیوان لریند پد دده

رباعی

خضری اوریحی ژاوسدی له پاس
کولید بوخ کا سلیتون له لاس
پد بغه لونی کوهر پچزل ستا
داهر جبا کاستا ز موبنه مواس

سلطان بهلول رحمة الله علیه پیر داربائی دغو بده پجوابی داربائی سمهستی وویلده
رباعی د سلطان بهلول

مطک بزغون کیریم پیر درکه راس
گوره اوریحی د داد له پاس
خولمی د عدل پیر درون دی
جهان بزیرب موی ز مال له لاس

درد خان عظیم مکان خوشحال خان بیگ علیه الرحمة
محمد رسول بزنگ پچیل بیا ضیسی کنبلی دی پیر خوشحال بیگ د شهباز خان
تقلید زوی و چه پیر ۲۲۰ هجری پیداسوا و دوشان خزامرینی او غبغلی و
خوشحال بیگ شوکان پیر هندوستان بندی و او بیای له مغولو سره دیری جگری و کیری
او د او ز نزیب پادشاه سره ی تر مرگ د بختی و کړه او پیر د غونما و کنبی مرسو نقل
کا پیر خوشحال خان بیگ د خلیکو سرداری کړه او هم دیر زامن ی درلود
پیر لؤل شاهان و او پچله خوشحال بیگ هم د غر لودیوان لریند پیر دده

غزلونه دریس بندوی او هله هله نزلیم چه شردایمی او فقایدیم دری نقل کا چه
 خوشحال بیگ دسوخلو چه بند کنبی دادهد در نته سبور کچوت بندی و پستانه ختمکان و لاس
 اوددی ای هغه بند یخانی را دیوست اوزنگ زیب نسو پخبر شو چه دی خیل وطن
 ته وار سیدی او هغه پادشاه سمری جنگونه و کیرل د خوشحال بیگ علی اکبری زومیری
 او هلمته ختمکان پراته دی پنجه کو خوشحال بیگ عالم او شاعر پیدا سو روایت کا
 چه خوشحال بیگ هر اید پر فقه کنبی پر پیتو را وار و له او دیر کتابون دی کنبلی
 او چه کال ستله سهری وفات سو محمد رسول هوتک پخیل بیاض د خان علیین
 مکان داسی شوون کنبلی دی چه زه ی هم پدی کتاب نقل کا نم

غزل

چه خبر دی در اقلور باند و شتی
 دا صا یاری د هم گندی بز و شتی
 لله کبنت چه باران سره او بد شتی
 که چه پیو در صنی درو هم زو و شتی
 که د زنی سبب ییاد ما پخولد شتی

پچاته کات می سترگی په خاتمه شتی
 ته خواوس لمانه و لاری سرور شتی
 چه دیدن د محبوب و کرمه تازه شتم
 کوره تارا باندی کومی کوهی و کوی
 چهارمان د هغه وقتیم دیم دینا

خیل یار جدایی بسی کاری	لکه روح چه له وجود پواته نشی
نخته بوزق مددیار اسره دکره	چه پنجه کس می یاتلمی باروده شی

د خوشحال سلام پوارو بنویارانو
گندی بیامی پلید و سره زره بندشی

وله ایضا

که مسجد کوهی کندیر	واپه یودی نشته غیر
یومی یاوند پهره کوش	چه می دکر دزه سیر
بغده خای پسر گوزم	په تر نرسیدی طیر

خوشحال یودینی خوشحالی
ورند و ردی غیر و نرس
ومن ربا عیانه ربه الله

چه در صواب دی یا تر منده وی	یاری لوسه و سر منده وی
د بده دیر یودی پدنگه بلا ته	بتر تر دانه شکم بنده وی

وله ایضا

هونیار مجید پد ورمونزی یا ته کا

ورمونذ وایم که شوک مخ سانه کا

محتاج دنورو نورو نغریوشی

سوی چه خپله کتوه مانه کا

ذکر دزرغون خان جنت عکبان چه پد قوم نوزری و روایت کا

دوست محمد کاکر چه پخپل کتاب غرغبت نامه بنی کبلی دی چه زرغون خان دنوزاد

نوزری واد پکال ۹۱۱ هجری مبارک و لاپ هرات ته اوله سفره خان بصره

وخراسان سفر وکا اود اوز بکو پچنگو کی زرغون شکاره بره بند مسانه وغیرت

چه شیبانی خان سیستان ته ورسیده نوزرغون خان لده سره جنگونه وکری

چه داون بکو بنکر هیرو ممال دوست محمد کاکر بسی نقل کا چه پد ۹۱۲ هجری

زه و لایم هرات ته پد لجران کبلی می د ملا یوب شیمینی فتح دزرغون خان د

غز لو او شرو دیوان ولید چه اوراقی ویشمیر دری سوه هم دوست محمد کاکر

مدایت دی چه زرغون خان دیر ضعیف سواد پد ۹۲۱ هجری پد دیر اوت

کبش وفات سو دوست محمد کاکر پخپله غرغبت نامه کبش دالاندی دو مخ چه

شوی د ساقی نامی دی دده له دیوان د اشعار نقل نوی

شعری ساقی نامد

مرور یاری می چنند کوه	ساقی پاژ پیلد را کوه
اورمی مریدی او بو کوه	اوبد تویی بد لبو کوه
زلفی تاوی دسنبل کا	پسیمی سوغنچید گل کا
کهدین پاکستان کا	بلبلان شور و مخان کا
شراب پیروی میبانی شخه	زابد وزی صومع شخه
دی بهار کی گلپرست دی	بر سری پیموست دی
د غنچه لو تنداری دی	پراغونکس سری نندی دی
دچ راغد بنکلی غنچه شون	جهان قبول سوراوزرغون شو
یارانی کاندی طلب ه	سری قبول شور و شخب کا
بند موسم دیپامنی دی	بهار وقت دیارانی دی
من شوندون سبارقاردی	لوساقی پاژ بهاردی
تور و خاور و کس بد یونده	دینا پاد موب بخوند
بزم تو د پد پایمی کوه	پیمانده دند لرمی کوه

چه بودم سمد آزاد
 ساقی پاشه وقت دلدی
 وقت دمیود ویشودی
 بغه شوک اوس دپجوری
 مستان گری پیاغوبین
 لاس پلاس دی یارانی کا
 مجنون وصل له لیلادی
 نه سخن سندن بلیتون سته
 تر تا و لر ز حد راسه
 ماته بام در بل و نور لا
 اوس می بل دزی پکمر کچه
 چه بل فر نوی الفت دی
 بقول اخلاص دی او صفادی
 له ز په کم غش او غل سی

نابنا د ز په می سیند بنا د
 پجوشش کی خم د ملدی
 دیالود و کیدو دی
 چه ی جام تشه شکر بردی
 سستی کاندی پراغوبین
 یو په بل نانه و غزی کا
 د جمال په تما تا
 نه هجو نه حکم خون سته
 ساقی یو کچی پچلا سه
 چه یو تش سی دن نور را
 لهر چا هر شه ی نوز کچه
 توله صهر د محبت دی
 تیاره ور که سی زماوی
 جهان توله کل و ملی سی

ساقی ساهبه مطلوب دی
 دستا لور پیرزونی
 خوند بدنگارنگ دگلو
 ند به بزیم شپور تودی
 جام به تشرد آرزوسی
 نوساقی پانز بهاردی
 یاران ناست سزگی خلودی
 درهم راسد عنایت کره
 سرد ملو شخو دک بهام کره
 چه سو به بزیم سچی تودی
 دجهان ویر و غم بیرکا
 چه پد سخ کی موبلیتونی

نوبهار خلد سر غوب دی
 نوبهار بد به قد بندوی
 بی مستی بی له ملو
 نه نقی خند سرودی
 درک بجهار او پیرزوسی
 بزیم تاله امید واردی
 ستاد جام پامید نوزدی
 بزیم تود د محبت کره
 دیارانوی انعام کره
 در ناله نوز غوب و سرودی
 یو دم بند به عشرت تیرکا
 لجهان سبایون دی

ذکر الله تعالی پر رحم نومرد دست محمد ماکر علیه الرحمه
 دبا برخان زوی و پیر د
 کاکر بابا در زیارت دپاره یکال ۹۱۲ هجری و لار برات قد او بیا پر راغی بدوب
 یکال ۹۲۹ هجری یو کتاب پشور لظم ز پر نوم ی دی غرغبت نامد د کتاب
 پر ما ولیه شیرین بیتونه پد شوی لری او د غرغبت بابا قدس الله سره اللریم
 حکایات دی او لر شیتو خلقوی روایات را صحیح کری دی دغد کتاب زما پلار
 پد توبه کنبی سیدلی و او ز حوزن کهرول کنب موکو چنیو او ز شیو پد سبق دست
 دوست محمد علیه الرحمه پخچل کتاب کنبلی دی پر زما پلار بابا برخان هم یو کتاب پشور
 کنبلی و پر نوم ی و تذکره غرغبت هغه وقت پر بابا برخان وفات سواد
 زه پر کور نوم نو بخت کتاب ورک سوی داو چا ضایع کری زه پر راغلم
 د چیل پلار پد ماتم بسی دیر جن نسوم نکه چه کتاب ورک و ماخو د بخت کتاب
 خبری ادریدلی او پد وارو وارو ویلی وی او هم می یوشه له بختو تخته پیاد وی
 نو ما پر خدای توکل و کا او بخت قصی او روایات می بیا پد شورویل خدای
 تعالی جل شانده دی زما پلار سعی مشکور کا
 بسی وایسی کینو کبی دی
 کتاب عنی الله عند پر ماله غرغبت نامی تخته دغد حکایت را نقل کری دی

حکایت له غزبت نامی

له نیکا نو روایت دی	هسی توله حکایت دی
نورمحمد کاکړ راوی دی	چې ی فیض تل جاری دی
د نیکو نوله خولی وایي	چې غزبت ی راته بناسی
چې کاکړ نیکه زا هد و	لوی شخنتن له تل عابد و
تل تر تل سې عبادت کا	پر دی یاری ریاضت کا
شپې ی رنوی پد لمانجووی	پد ژړا و پد نادووی
ندی خوب ندی خوراک و	عبادت ی ژوند و زواک و
چې دد کسینوست پد لمانجند	یا بد کسینوست پد ستانید
ورخ ی توله پقعه وه	شپې ی هم پوه سجده وه
توی سیر دلاوت کا	پد پوه گولدی قوت کا
عزق بد تل پد ذکر الله و	هر سباد هر بگیاه و
پو د شپدی عبادت کا	پر گناه ی ندامت کا

په شپو شپو و دینستر
 پر غر غنبت نبی بنهانه
 تا خوښ پیر نیلجو په
 ماسوا کښ دی قراری
 د شینن عبادت کړنه
 شپي او درجي د پکوری
 و اېم سا دعاړی قرض دی
 تر ټولو لوی لمانځل
 په جهاد بدی پور کاس
 بیا خدمت د خلق اهدی
 شان خبر کړه بند د نینه
 د لوی خدای د دین قاصد شه
 د خدمت ی پېچان پور کړه

منځگي پتې سړی له خوښه
 هسې خوب ی ولید گرانه
 وای ای کاکړه و په
 سا قدم زما پر ساری
 شپه و روح دده لمانځنه
 وی پاته تا نوردی
 د جهاد کړه پر تافرض دی
 یوه روح جهاد افضل
 شوب پر تل لمنځ ور وږه کا
 طری شرف د دین همدا دی
 تا پاته دواړه د نینه
 توره و اخله مجاهد شه
 د خدای نور پر جهان خور کړه

خان دظالم معصیتی
 دغز ابر خوا نومر سو
 دغز اعشی تیره کورل
 دسلطان عیاش لملو سو
 دسلطان مل شو پملون
 دغاز یان ایتول شمیر سو
 پنج پخاورد دهرات سو

چه دلپشیر عبادت سی
 چه دلخوبه وینن کاکر سو
 زغنه خولی آراستد کورل
 بهرات خواته پرتو تلو سو
 ویکره بوری بهادون
 شم بوری شردینا تیر سو
 چه ی هلقه هم دفات سو

میره هسی ژوندون کاندی

مری دضای پیرضا باندی

ذکر د محبوب سبحان عبدالرحمان علیه الرحمة محمد رسول هوتک علیه الرحمه

مخیر بیاض کینن هسی کنبلی دی چه عبدالرحمان بابا پیر قوم هممنده او پد پینوری

ژوندون کا پلاسری عبدالسار نومیدی او پد بهادر کلی دی دیره وه عبدالرحمان

بابا پد ۱۰۴۲ هجری پیداسو اولد ملا محمد یوسف یوسفی شوی دوست

وکام اوله مغه شخشی فقه او تصوف زده کمال او بیا دلاره کلمات نه هلمدی هم
 سبقونه و لوستل او بند عالم سو پد سو ایسی دینا پر سینوله او اکثر به پد غور و زبیدی
 او کلمه به دلاره دهنده نشان پر خوا او دضای عبادت بدی کا دو دنیا پد کاروبه نه
 مشغول کیدی عبد الرحمن بابا یو عالم ربانی او عابد سری و او ویر شتر وندی دهنده ای تقان
 جل جلاله پد محبت کیند و ویل او پد پستو کیند پد رحمان بابا مشهور سو پد ۱۱۱۸ هجری
 وفات سو خلقی تراوس دپینور پد هدیر کیند زیارتونه کا او دده شتر وندی لولی
 درحمان بابا دبتو او غزلو دیوان ستم او دیر دیر پیدای کیندی سی و ایسی فقیر محمد
 هوتک غفر الله ذنوبه پد ظل الله پادشاه جهان شاه حسین کاتبان دانستول او
 له پینوری دعبد الرحمن بابا علیه الرحمه دیوان نطقونه را ویرل او یقیندار
 کیند علما اوز یاد و کینل او اوس دیردی فقر او دهنده ای دوستان دعبد الرحمن بابا
 شتر وندی دیر لولی او فریبی او عام خلق فالونده پد کبری سخی پد پنجمنی هم دا
 کتاب دیر و ایسی او دضای تقالی دده پد وینا کیندی سی برکت ایسی دی پد دیر خور من
 زیره داروپه کا او بر غریب او محتاج مستحق کا زما پلار سی نقل کا چه پد
 قند بار کیندی در انضی لرگین خان جور دستم تر محمد تیری وکا او خلق دهنده ای سخی

چذاب سول چه پیرگ خوش سول نو دوی پد کو کران کین مخفور ریحانی برگزیده صدانی
 حاجی میرخان هوتک بنالم خیل تد و لاسر اوله بخدی چاره دکار طلب کرل اولتو لو
 ادیل بر دول چه دی و ایی بغمی کری بخد مخفور یوه ورج شتر ما بنامه لدنوزو پیتنو
 خانانواد مشرانوسه مصلحت وکا اوسه ی ترون دکا چه ظالمان مره کری او خانانده
 لچر و ظلم و زغور کی پد پای کین حاجی میرخان علید الرحمد وویل راسی چه عبد
 الرحمان
 با با قدس سره هم و پو بنتو چه دده دیوان ی خلاص کا هسی شغوند و بیت
 زد مکتوب غندی پد پتد خوله گویا سیم | خا خوشی خا تیری کا ترغوا خا
 کینت و عشق پد توده ز غلامان چری | سمندر بوید چه زلیت کا پهور خا
 دغه میتوندی و لاسر تل بخد مخفور حاجی اولس تده وویل چه دظالمانو کا تمام دی
 ما اوس دستی خا خوشی به شتر دده فتولد به پد پتد خوله داکو بنین کرد چه ظالمان
 رک سی چه مناسب وقت راسی نو بدزه پرتا سی بیغ و کیم بخد وقت باید قول تیار یو
 و ظالمان له وطن و با سو نقل کا چه یوه میاشتت وروسته بخت مکان حاجی میرخان
 داولس میران او خانان را دبلل او پد ما بخدی جبرگد و کمر له اولتو لوقر آن قسم
 وکا چه دگر کین خان ظالم له جور خانانده خلاص کری پردی وقت بیا حاجی

میرخان مغفور لدرسان بابا شجوه دابیتوند ولوستل بیت

ضای و ماوند سبکاو کی سغد مغر	به آسمان یحیی پت گری پسیاب و
نچیل صیب راباندی پرانت هموریا	به رقیب رات تیری پزنجیر و
به عدوت کسند خول نشسته دلور سیا	پوهالی منت بار اوس رحمان

نقل کا به دندای به قدرت دغدورخ پر آسمان اویرج هم و له به حاجی میر مرحوم
 دابیت ولوست سغد گری لمر سبکارد سو اویرج ی لدرخ بستد سوه دلقو هم دغه
 یوا لاهی مدد کانند اویان لوجنت مکان حاجی میرخان خانقده و دیل دادی د
 خدای تعالی مهربان لطف بهم ز موب ملگری دی اوس نوه وقت دی به توری ندیکو
 و کاب و او خانون لدر دهنمن در غورو سغد و چه به ۲۹ د ذیقعد الحرام ۱۱۹۹
 بجوی اوس بقول سول اود دجنت مکان حاجی میر به مردید قند بار ورنشوتل
 دهنجان ی بقول مبه کرل اوس به نوکات الحروف غفر الله لونه د عبدالرحمان
 بابا شجوه و رانقل کا

غزل

له رواج لدر سوم بیرون چاکر کم	زه داهی دیوانه دجنون چاکر کم
-------------------------------	------------------------------

بیوی دخیل نگاه پد انسون چاکرم دوب هید مندی چاک و چون چاکرم پد نستون روستون مقنون چاکرم	پیوسیم چه د اچاری چما تورک ها دومی سترگی کوم باند لومد غمفرد زان توفیق خودفتور اترنج ندو
--	--

رحمان بیچ لچیلده کانه خبر نوم

چه دایسی اندزبون او محزون چاکرم

ذکر د شیخ الصالح محمد صالح . حمزه اهد سعید بسی دایسی کاتب ددی کتاب محمد چه

علا الدیار اللوزی پد تحفه صالح کبیر کبلی دی چه شیخ محمد صالح یقوم اللوزی د چه

جهد کبیر او سیدی او عابد او عالم و چه وقت کی پید سیس تیراوه او دملق اند

ارشادی کا نقل دی چه شاد بیگ خان دقند بار صوبه باد شیخ محمد صالح د غوشت

چه کابل ته ولا سیسی او بقده دلقه نه فیض و زکری او پد تدریس د علومو طالبانو ته بد آت

وما شیخ محمد صالح ورتد کبیر چه مالک طبع د غزت شته او پد نیایستی تک لغوای م

زما دایسی مقصد دی چه دنیا ماته راسی نه چه زه ولا یسم دنیا پیسی کد زما غزت

غزای ما پیرین ده او پد نیایسی حی مد مسافر کوه چه د غم خاطر سید ی

شاه بیگ خان و ویل زما بهم سا غزت مقصود و ندی غزتی سیسی وایسی محمد

چه طایفه یار د فضل شیخ پناهند و کینس کتاب چه تحفه صالح ی نزم و سپهز کتاب کینس
د فضل شیخ علیه الرحمه احوال او خبری و کینس اودد و اشعاری کینس ضبط کرل چه له سخن

تخت داغزل دی چه شاه بیگ تدی کینس

غزل لیسح محمد صالح

<p>بپهوده منت بومی دوز چا ورم موبان ز د پکو و ستلم سپه او رم زه د عشق پیا زار بار د مشق سود او رم خزانس که ددی حل جهان پش او رم عاقبت خاور و تد بند عمل پش او رم</p>	<p>دیلی دینی فیض هر سبا ورم چه اشای د شمی ناقه چه پلاس کینوت پردینا له تجرت تروک د دنیا کی دیلی لیدل درب پد بهانگی کر پر تخت می دیلمان سپه کری گوی</p>
--	--

بیلد عشق کو شحالی پر ما صرام

زه صالح که پد نوله خوشی پزیره تر او رم

غزل اوله ایضا رحمه الله

<p>روغ بدنی پدارود د سخن ^{لبیا} لانو داد زره دارو جو نکره حکمانو</p>	<p>چه پزیره ی غشی خرنسی د پشمانو چه لورن لرخته خلاص پزیره رخاوردی</p>
--	--

کار سازی کا دوزخ انور نیکو را نو	مگر بعد پر حبیب دی ہم طبیب دی
نہد ویل در و گوہر دنا صحنو	بیخ اثر ابادی نکاند عالمہ
زرہی وی پی پد مشکلو خوبریانو	اصیبت زیره غواری رو نشت کونول

کہ صالح خندی دزد پوینو پای

نزد دولت پر دنیا شتہ لابلانو

ذکر و مقبول ربانی علی سرور قدس صمد الولی بہ تحفہ صالح ابنی سی راوری
 بہ شیخ علی صمد شاہ ہوشیل لوی و پیر دیندستان پھقان کی دیرہ واو شاہوند و ذکر اما تو
 او خوارقو چہ طلقو بہر کلمہ شئی لیدل بہ مخزن اصحانی بسن ہم نعت اللہ ہی و ای
 چہ شیخ لوی لوی کرامات بکار دکر ل او خلق پید و گرد ہیدل بہ تحفہ صالح کی راوری
 چہ شیخ بخیلو میر انوند ہدایت کا او عظونہ او دسوالو لوط ابو ند بی ویل او دلقو
 مشکلات بہی حل کول یو ہر سوال شئی و سوچہ پس ترا ہر لحظہ مرگی رجعتی است
 مصطفی فرمود دنیا ساعتی است کہ مقصد لری زہود ہر گرج و رجعت کلمہ دایم او
 مستمردی او کہ دامرگ و رجعت دایم او مستمردی و یانو بدیہیات جد امامت
 مستمردی او دتا سنیانو عقیدہ بسی ہنغہ عارفت ربانی سی جواب در کا

چه ذات ماسرادی لبد بند ذات دانسا ثابت دی او بون متخلل دی سستی وایی
 اَنْتَ اَنْتَ لَا بَدَلَتِكَ فَاِنْ بَدَلْتُكَ فِي الْعَهْلِ وَاِلَيْسَ عِنْدَكَ مِنْهُ خَيْرَاتٌ وَاَوْبَدُهُ اَنْ شَاءَ
 دغد مرگ در صحت بدنی دی ند ذاتی او بر کله چه تخلل و عوند سابقه ذرا تو نوی پرنخای دیرزی
 لاصقه ذرات او بهر غنچه تجدد دی چه در دنیا عدم تحقق ثابگوی او بهر چه مصطفی علیه السلام
 و دلیل الدنیا ساعته ایشیا کوی بهر محمد صلی الله علیه و آله کنز دعارف ربانی علی سر و لودی اشیا
 دی چه داغزل صنی را اظلم

غزل لعارف الربانی

دحق نور وینم پسترتو دایاز کی دیدی نشی عر خدای می سبب ساز کی ناگهان چه می دلبر پوت آواز کی هم بدغم کده دلبر غنبت پهنان کی پر غماز دباری کانی غم ساز کی چه تن ناست وی خپرت کی سره زار کی	محبت پایدمی نوش که پچاز کی درست وطن رانه در یاب شو بی دیدن که زه مر شتم هم لکور کرم سر پوز در می سر غوغ در قیب پتیره تیغ سی زه دیار جدا ماناست و یولد بلبله گران بلیتون بد و سغومینو ویند
---	--

ای سرور مخازان شوه بی حساب
 پاک الله در صورت تشبی مخز پیا ز کی

دو بجه خزانده پد بیان د پغوشاعرانو چه زعوب محاصرین دی غفر الله لیه
 ذکر و انشای بزم ران ملا بان توخی ملا بان توخی پد انوکهن اوسی او پد
 اصناف د اشعار د کهن استاد دی غزل اور باغی وایی او د شاعرانو انبار دی اوز ما
 چه محمد هوتکیم همرا دی هله چه نقد بارتد اسی ز موبد مجلس پیو دی او یاران دده
 له لطافت و طبع ممنون ملا بان مادی د سلو موسیقی او پد فقه شریف کهن تیاری
 هله منطق و حکمت لومی او خپلو شاگردانو ته دی درس ورکوی د مخیز پد ابتدا د کوانی
 تلمی و او پهنه دستان ی له استادانو است کمری لطیفه

هله له هلاک ملا بان راغی او یقده بار سنی ز ما میلمه سود سقی ما چرک حلال کا
 او طعام ی تیار چه دسترخوان راغی ملا بان سبی شعر و واید
 شعر

پر لودون دی کزندی	د باز برضه یو چیچی دی
د باز بنم روی د غرقشو	اوسا می بسن با سنیکی وری دی

ما تر خد سین دی بزم لال او د میلمه یلمه ستا ته می پوخ کا دا بولد

دده د بلو شنه دده

راسد پر شرف راسد لیلی تومی نزدی سدل دل
 راسد پر شرف راسد لیلی ولی لما کری بلیتون
 کہ ہر شوقیہ تبتم نہ پیر بردی می ستاد عشق شوانون
 راسد پر شرف راسد لیلی چه د پیر زہ کم ملہم
 حساب کتاب بجا رہی وارہ کاتامینی برہم
 راسد پر شرف راسد لیلی چه د پیر زہ کم پوری
 لیل بہ ستاد جمع کوم اندینینی تکم نوری
 راسد پر شرف راسد لیلی چه سرہ و کرو خوالد

پیدر زخی چه می ونہ تختی پچو بزہ مگو
 داستا لغتہ زری کی دی سرودینو کلوون
 زہ نختا میروم اغاز پد پیردند پلس
 داستا پر عشق کی می تر شا کا دینا وارہ غم
 لارور تہ نشتہ چه د کینوم درو پکو گل
 کجل درو انختا دوارہ سترکی بزہ دم تری
 پکار می ندی تابہ حج د جنت زیری گل
 | پرتا میں یم بی آتای نشتہ شیخ اندہ سبتہ

زہ دغرو باز دم تا بندی کر صد نفس کی پر شد

یو وار می خلاص کد چه بیازدہ کر دم دوزر خیرول

ذکر د افضل المہ اصیرن ظل اللہ فی العالمین شا حسین لا زال ظلال سد طنتہ من مفا
 المسلمین پادشاہ حججا ظل اللہ شا حسین بنالم فیل موتا دد مغفور جنت سان نوی
 میرخان نوی د پچہ اوس پچو اسی کنس پادشاہی ہ او پشاہ ندی پیوری آسہ
 پادشاہ عالم نپا ہ پد ۲۳ د بیح اول پد ۳۱ اللہ بجا پیر ری کنس د کلات

پیداسو بخدمت حاجی میرخان دبیت اللداد صفا سفر و کا پادشاه نقل الله کوچنی و
 اوله اعلم علما طایار محمد هوتک نخعی درس ولست او تر دو سو طلو پوری دعوی
 دفعه اول تفسیر او منطق او دیوانت کتب ولست او پد قند بارکی له پلاری مصال
 د امور زده کرله او پد حبت مکان حاجی میرخان پد ۲۸ ذیحجه الحرام سنه ۱۱۲۴
 بهیوی یقند بار کبش وفات سو پادشاه ظل الله نورس مکن و او دخیل مشرور شاه محمود
 خان سره و میر عبدالغزیز پد حاجی میرخان دور و پیله مرگه دور و پقند بار کبش
 مشر سو خود او رس رعایتی کم کا ثوبه سنه ۱۱۲۶ بهیوی دشی دنا رخ له قمر له
 بام خطا سو او را ولوید مر سو دخیل عم تر مرگه و دوستد میر محمود یقند بار کبش
 پادشاه سو او دستان او کرمان پر خوی بنکره کا پد سنه ۱۱۳۵ بهیوی پد
 اصهبان دضبط دپاره دلا یقند بار کبش خیل دور پادشاه ظل الله شاه حسین پادشاه
 کا او دقند بار او فراه پادشاهی تر غزنی شاه حسین تدور کرله او دلو علی سلطان خواد
 خانانو او مشرانو شاه حسین پخبله پادشاهی دماند او خطبه او سکده ی پناه مبارک
 جاری سو شاه حسین ادام الله دولته دلا و او متهور پادشاه دی درعایا
 پد ادرسی او د دادخواهانو فریاد اوری دظالمانو لاس کو گاه دی ادرعیت آرام دی

د پادشاه عالم پناه دربار کیش تل علما او صاحبان لار لری افضل العلماء طایر محمد هوتک
 چه د پادشاه استاد دی لوی عالم دی په فقه کبلی کتاب مسایل ارکان فقه کبلی
 دی بل لوی عالم دی عصر چه د پادشاه ظل الله تر ظل لاندی شونډ کا د قز باساج
 امام ملا محمد یونس تونجی دی چه د ملا محمد اکبر فرزند دی او د علوم تاریخ کا او کتاب
 جامع فرایضی کبلی دی بد پستو اوبل عالم جامع الکمال ملا زغفران ترکی دی چه
 مدار المہام او صدرا لافاضل دی او د پادشاه ظل الله کین لاس دی او د محمد چه د
 پادشاه زوی دی استاد هم دی ملا زغفران چکمت اور یاضی اوطب کبلی استاد
 او طه متد زغفرانی چکمت اوطب کبلی ده د کتاب ہم لیدی دی او مطالعه کره
 پادشاه ظل الله شاه حسین پنجب کبلی مری دی او د پدینو لو د محاملکو کبلی گرنی د
 غلجی طرایف تر غزنی پوری دده پادشاه سخی او چه ابدالیو کی تر ستیانده او برات
 حکم کا په ۳۸۰ هجری شاه حسین بنبرو کا او د بهادر خان په سالاری
 د شال او بوب ولایت فتح کا او پد کال ۳۹۰ هجری پادشاه ظل الله تر
 دیره جات فتح کرل او تر کرملی ضبط کرل اوس پر دغو قولو محکو دده سکه
 دده او حکم ی ساری پادشاه عالم پناه پدارگ کبلی د قز باساج قصر چه نارنج بابا

بلند پند و اندیشه در بارگاه پلنگ خانم کنان او به مجلس کیمی علی باج گیری ادب و فضل
 و توری زنده محمد بر تک کتاب ددی کتاب هم پدی مجلس کی سیم او پادشاه ظل الله اشعار
 ادبیات بی نام کتاب هم اول کتاب ددیوان ی مرتب سوی دی کله پر پستو اشعار و ای
 او کله فارسی نثری نثر هم میل کا او کتاب دو دیوان استاد العلماء ایام محمد ته دی قرات کا
 پر سهو و ستم نئی زایل کا او پادشاه پد اشعار و کن بر سهو لیده شی ادعای قبول
 پد بزرغت او عصمت قایل دی اصحاب ته مایل هسی دای محمد کاتب دی کتاب
 پر یوه دسخ دپا و ظل الله پد قهر کن مجلس او فضل او علم سره را قبول ناگا
 احوال و سوچه تا صدر راغلی دی او پیغام ی دلگیری نئی راوری ملازعتوان
 دبانندی و لوب یوگری پس بریند مجلس ته راغی او زیری دفعه شال ادب و ب ی
 و کا او دابنویزی عرض کرل
 بیت

صیغین پادشاه دمحنت تداره کوری دوزیری ی راوری دی حضور ته	چری فتح پد بکرو بروب و شال کا فوز عرفان انعام پر سرز عرفانی شال کا
--	---

شاه عالم پناه نثر ز عرفانی شال در کا او پد دغد مجلس ی تلو حاضر نیوند شاوند
 شبنام او پادشاه پد انعام بر بلند سول هسی دای محمد کاتب ددی کتاب چر

پادشاه جهان پناه اشعار میردی او در اول در اول خوزی و لند یوزن اول قول او هم چو
شعوه د کدم امول ملوک نظام خان خاں

غزل شاه حسین دامت سلطنته

بیانندی دغو پیاو چور کرم	پد یارو کی دهمان ی تا دور کرم
بیانندی دی سن او لکی زانیری آری	سا د فکر یگرداب کین تل عبور کرم
د فراق پری می کبوت و مری ته	یجهان فاکونی رسو لکه منصور کرم
چوصال دی هم نانا دید دبری	د بلیون فکر یزیره کین ناصور کرم
د باهوشی می دغور پنجر کین	غازانو پد غمز و غمزو اوجور کرم

خلق یاد ز ما د عشق پد لیونو کا

زه حسین محبت هی مشهور کرم

ذکر د شاعر شیوا بیان محمد یونس خان   ہی روایت کا زما تر بور رحمت بزنگ

چو پد سنه ۱۳۰۰ هجری ۱۳۰۰ سنور تہ نقلی و سم او ہلندی چنبر کین محمد یونس خان شاعر

شیوا بیان ولید او دده اشعار می سماع کرل محمد یونس پد غنہ کال یویرش منی توان و

او پد قوم موسی نیل و پیر پلاری نوز محمد خان لد موسی ضیوشن د کسی دابہ سر

و هم تیرش او میدان محمد یونس بد پیوسته کنی علمونه او تا بوند و توسل او بد بخت وقت چه
 عبد الرحمان بابا شونزی و د بخت شاد سو او و شورا دیوانی جو را چه دیر منزل
 لری و بختیگر کنی معروف سو محمد یونس مهبان دوست او کریم سمری دی سافزینی
 بختیگر کنی پر دیره او سی او کد شوک عالم او شاعر دده کرده و سی دیر قدری کا
 او بد عزت داری او میله نوازی کنی جنت کا رحمت هوتان حکایت کا چه محمد
 یونس بچله دیر کنی دیر باقریم او بره و روحی مانه دیان چه یوده ن شید لاده
 بیرونه به جدیود چاسته ی زما عزت و کا او بره و رخ به ی اشعار برار رانده
 یل دغه دوه منزل رحمت دده لیدیوان مانه را و پرل چه بدی کا به کنی
 بت ه نام کنی تعالی د محمد یونس خان شونزی او مغزوری

غزل

کله بیا موند شیرین وصل دیر چا
 پددا حسن بلیده شمس و قمر چا
 را کا وه به دد لهر دور خبر چا
 دو باره بد یاد اول شکو غیر چا

زود اندو پیمینه بانندی سر چا
 بدنا بتی ساله صفت روزی نوی
 لند پدمی خیل مهر رهبر نوی
 بد استاد زلفو نوی تر شام شوی

په آسان داسې يا سونو دلمتر چا	په وصال پسې غونا بستر کو و وری
خو جده لده تجنون نشی لده بر چا	با بسته یی بده نموی پکورین
چر نونشلی د وصال شیده و شتر چا	بجای بی صحت در ترخ لده کنه بر کا

و لرم تدی کا و و سپاره یونس

مقصود د جده دی مینه فی بد منبر چا

نزل و له ایها اطلاق الله حکم ه

چدی نور د ستر نوی دغه کوردی	شیرین یار رخا د وایه ستر لو تودی
په بغه د جده ای پوزی پوزی	پدینا کهن چر بنیاد د اشنای ه
لیوی عاشق ویزار لده پور و جوردی	و او بیله د عاشقی لهر سره
ستا د حسن خبر تللی لور پلور دی	لده بیدر د شانه زبانه د کوم دی
خوار عاشق تر درانه بار مانده نسو دی	د محنت جوری د دروندو بازی کهنو
مغه شک چر ستا متنق پر برقی پوزی	بادی بجم د غم و کردنه نرسیدری
مغه زه لده مرده نوس دی کوردی	چر د عشق شرغی نوی پو گل کهن

زه یونس چر ستا پمینه کهن رسوا شوم

اوس په بیارته جا و اترانه پیچوردی

معمیانہ باہم یونس

تو چہ خبری حکم استیاری
 دیونس حکمی اسم پر حرام شد
 کرد کرد خبر از برزخ محمد گل سعود
 سی روایت کا رحمت ہوتا ہے پر دوران
 دستور پیسور محمد بن قاسم سعود زوی محمد
 دود ویدل سو پید پور شاد و او بر
 حدیثی بدی ویلی او دیوہ بدند دود فخری رحمت
 تر بور رانقل کا چہ دندی قاجار
 بدند

اور باہمی بل شو
 اور باہمی بل شو
 سوی پید اور پید
 اور باہمی بل شو
 ویت دی پاور کرد
 اور باہمی بل شو
 تا تہ نقل ترا پری
 اور باہمی بلا شد

چہ می جان پیدیند شپہر بنی راند بل شو
 پید پوری غم لاند بل شو
 بنظمی بل لماند سرچ زو انور پید
 ویتند سوراپ کمن وک مرضی بل شو
 ریت دی بنایت در پوری اور کی بندہ ان سکور
 واپسی قندی تا پور و بین غل شو
 شد خدا ان پارہ عزرا پید محمد گل شادی
 تا تا پو او بلا استی اللہ بل شو

ذکر شرف از زمان عبدالقادر خان تخلص
 چه در خوشنویسان و تخلص بوی ای نواب محمد اهدا
 هسی روایت کا چه در خوشنویسان تخلص ترمیم هسی عبدالقادر خان پد ۱۱۳۳ هجری قمری کابل کی
 لیدل شوی و چه در صیقل و قوم نوحا کابل تدر اعلی اودا روانه تیرید لو خبری ی و بنگین
 پر خا کولی و ایی چه عبدالقادر خان شنبلی اوگرندی خان و دشتکوخانان کی تابع و او دود
 تدر پد سلطنت هجری ۲۳ دجادی التاشی واقع شوی و اوس چه دغد کتاب کوم ماته
 نه و شیکاره چه داخان به وفات شوی وی که نه نه هسی کینم چه وفات سوی بوی تخلص چه
 اوس ی چا در زندان خبر نری راکری که به مروی خدای دی و نجیبی هسی و ایی پد
 عبدالقادر خان پد بندستان کینیم عمر و نیر کره اوله تده پد نقشبندی طریقت کینیم
 سو متعبدا پاراسامری و چغانی او مشرتوب کینیم انصاف کا اولخدای بی ترس کا
 عبدالقادر خان دشر دیوان لری اود یوسف اوزلینا فصدی پد ۱۱۲۲ هجری قمری نظم
 لصفون نامدی هم پد پیتو و کنبله او دیشخ مصلح الدین سعدی کتانی پد پشاور او او
 پد ۱۱۵۵ هجری قمری یوبل کتاب نظم کا چه نوم ی دی حدیقه ترک دغد کتاب ما پد ۱۱۳۳ هجری قمری
 هجری که صدر الزمان بهادر خان وید چه د مؤلف پد نسخ و سبها در خان داست
 هسی روایت کا چه پد دیره ما دغد کتاب و موند چه دیو تخلص چخبند کینیم و نقل کا
 چه عبدالقادر خان لطر لقیقت نقشبندی کینیم خلیفه هم اود پیر خلافت ی کا او هر

شادی کا شیخ رحمانی سعدی راہوری پخلافت تاملی و د عبد القادر خان شہوند دیر

دی نواب محمد انوار دودہ سلی غزلوند لکامل راوپل ادس زہ دلند لہ حدیقہ ننگ شجر دودہ

غزل

یو شتر شہوند نقن کا مذم

پکین غم دخیل اشناوی تل تل

تری محروم شوہ پہ شوکانی میل

شمع تا پیر دخیل سوز قصہ دین

دالنبہ پری معشوقی و لگول

کدی مخ پر پلو پست و مالیدل

شمع اور پد تندی بل کر گرزیدل

دیرغ نوز غموند لیری شولہ دل

شبنم وصل دکل یا موندہ خاموش شو

ہند پہ ژبہ د قلم شوہ پد مجلس کین

کاشقیشخ مذہبزد مشق بسوز

د فانوس پد پردہ شراغ غم پتیزی

پکاتم پروانہ پوری خان وسو

درستد شپد پناو عبد القادر کہ

تدی غم پر پالنگ بازی شمل

غزل ولد اریضا

ہمیشہ ی غم کوہ د پر یو تلو

فاصل شدہ دیو ستر و دو تلو

د بخو محزون ندی د کتلو

شد فروش د پادشاہی تخت نخلو

پرمی اوس کری پینظلو حوروی رپی

پیشہ ی ہمیشہ دل آزاری وی

خدا

خداوندی چه زردوز جامو کبر	چه غنای بی اهنق داسیبار
داخله سوره تانت ناکهانی دی	چه بیخ کوی غلامیزی

بغز زین عباتا در چه مردوی

پیکر کل دندندی داسا تلو

ومن رابعیا تلو

پوشو بلبلی چه شره پدرا

وقت دختران و وی لیدل

چه بی گلونو و پائیدل

نوازی خستدوی ویی نرای

ذکر دصدا اکابر دوران بهادر خان ادام الله بگانه پدی دوران یقندا

مشهور دی پد بهادری او تور یا لیوالی موعوت دپاشه ظل الله بانو دودنلو و سا

دشال او بیوب کلاوی ی فتح تا او دیری ی ضبط کا دبری سندی سر خواتد چه

کا به خدای اخلی او بری ی از ازل پد بر ضد دی یقند بر کسبی نوال خلق پیر

او محتاجان او فقرای پدم او سخاوت ماره دی وجود لاسی زر بخش دی

هر کله دغریا نو دتگیری کا پادشاه عالم پنا د شاد حسین ی پد تظا با کا او

عوام ی پد امیر الامرایا کا خان عالیجهان پد علوم کسب عالم دی او پد اشیا

بی نظیر مشورا و علماء پلاس و کرم پالی او بیچکله دی مجلس لدی کالیفو خانی نوی

حمله بنی پدران طاق وی او پیاوندند پد علماء و تدحاتم دی جده لسونه راسی علماء او
 شوا سیله تا او دوی تد بنذنی وة خالق تعالی دد اگریم دوران او ایتم زمان تر زیره
 ژوندی و ساتی آمین یارب العالمین بسی وایی کاتب الحروف محمد هوتک شفا اهد ذنوبه
 و مسترعیو به پر خان عالی مکان دوی کتاب دپاره لخیله اشعار و فحی مانه نوه بدله راره پر نقدی
 خت کوم پر کتاب لده ذکر خیر ددی حاتم زمان خالی نوی او هر شک چری و لولی دعا و

و کا خند بدله داد

بدله

بیلتون د زوردی تر لیموی سههار ستم شاشی
 د امرن یا قوت می پلیمن کنس تا پیغم شاشی
 گوره لیلی باران داو بنوستا پر چیم شاشی
 راغله لیلی پد شینگی خال شاشا پد گلو کوی
 سهار چه وزی سیل کا بزغ پد بلبلو کوی
 ملالی سترگی ی کا تده پد ویر تر نو کوی
 دژوبل دریه وینی پد هرگری هر دم شاشی
 سبکی بخلی دباغ پلور میخدا شاشا مدکوه
 وریت سوی زره می دی سین پوری شدا مکوه

لکه ششم شاشی
 پد ستم الم شاشی
 شغلده پر چیم شاشی
 پد سرو منگلو کوی
 گل پد اور بلو کوی
 زیب پد کجبلو کوی
 لکه ششم شاشی
 عاشق رسوا مکوه
 راشد جفا مکوه

نورظلم بیا مدکوه غم اولم خاشی	زهیم پتنگ تیری دیوه ما جلبلا مدکوه ییم تالده عشقه لیونی پر ماما تم خاشی
----------------------------------	--

ذکر د شاعر صقیق ملا محمد هدیقا یو پلزی | په ارغسان کی اوسی دیار محمد یو پلزی
 نوی دی اودوی زمانی خوآن شاعر دی په عمر درویشیت کلن دی صرت ونخوی
 پر ملا محمد نوز بریتخ ویلی دی په فقه او منطق هم یو چیرزی کله به قضا تدراسی
 کاتب الحروفی وینی او مجلس در سره کا عشقی خوآن دی او زره می لده لاسه ایستلی بخل
 محبوب پس ژاپی زاری کا گریانی کا در دهن زره لری او سترگی داو بنکو دک کی لری
 مینی سی په اوسوی دی په کوره کلکی ورک وی سوزناکی بدنی لولی او کله به د دوندان
 په دله کلبینی مجلس ژری او مخمن زره ند چنلو ناره غلبو سوخی زمانه دده
 پر ژوانی افسوسنده کا او عشقی صنون تر رسیدنی دی بالبداهه اشعار وایی او
 دزه درد په سوده کوی یوه ورخ دکاتب الحروفت پلور کس و او مای د حال یو سینه
 کوله دزه پنجاه کسبوت ژری لری او دابدله ی بالبداهه دو بلده

بدله

لکه لیلیل په بیلده گد بل ارمان نلری په ژر کا ندم بیلده یاره بل مطلب نلرم	هسی بی یاره بلده بیلده عاشقان نلده په هسی سور سید یو سینه بل سبب نلرم
---	--

بی یار نوزده نقوار مد نوز مطب نرسم
 تر تا چه مکان قربا نومدای نیاز خند یار
 لستر گو او بشی تو یومدای نیاز خند یار
 که تندی و ترش کد پر پردی اختیار نوتازه دی
 زده در اغلی دی میلده سابقا راه دی

چه تو ک من سسی بی له یار بل ارمان نری
 تندی نغوند کلو مدای نیاز خند یار
 زده می بی تا بد یوساعت دمد او توان نری
 غم د پیداندی بلچا راه خاص ماره دی
 دزه لکور شخه تنگ بد شیخ شیخ شان نری

ذکر درگزیده سبحانی ملا پیر محمد میاجی
 ملا پیر محمد هوتک د ملا سردر محفوظ
 زوی دی چه ملا سردر له میا فقیر الله صاحب شخه استفاضه کرده او ملا پیر محمد لعلچند
 پلار حنیض و موند دعلین مکان میاجی میرخان سر بیچگو کبش ملری و پیر شاه ظل الله
 و در شاه محمود ادام الله و لستهم اصفهان تدولاب ملا پیر محمد هم ی هلمند و غنوبت
 اوله انفا س میون ی استفاده کا او خلق دضای شریعت او دامام اعظم صاحب
 مذہب تدرا بولی نقل کا چه پید اصفهان کبش میاجی صاحب لدرو انفسوسه سابق کا
 او پیر دلا یلو علی دوی ملاست کا لکه چه علماء روم چه پیر اصفهان کبش دی هم
 ملا پیر محمد صاحب عزت کا او پیر افغان ی لقب کا میاجی صاحب یعلم اخلاق
 کبش یو کتاب کبلی دی چه افضل الطریق ی نوم دی او پیر محمد کتاب عقاید و او
 الصلاقیان کا پول کتاب هم لرند چه القرائض فی رد الروافضی نوم دی پد

افغانی طریق کنی و احکایت کنبلی دی چه زه ی له سغد کتاب و لغت قبت کا ندم چه پدی
 کتاب کنبی یادگاروی حکایت

شیخ متی چه خلیلی و
 یوه دوع رو ا پر لار و
 کرده ذکر د غفار
 پردی لاروی تی پوی گمتی
 دیری شتی راغی رویدار
 یو دجان به آبیاری کله
 ده بدلید پتوره شپه
 لرا صد به بیزار و
 یوه شپه را تیر لمار سو
 ای دضای لایه انچه کری
 ته باداری دو لیا نو
 ستا و د خاری مر زدی
 پشوپوشوی تر بیخواب

دی لآره لوی ولی و
 لوی شبتن پداستغفاد
 یوشید نو اوزگاس
 لاری محکی وی پر پتی
 پی صافه کپد لار
 شپه پ شپه بی نواری کله
 شیخ متی پد زیار اخذ
 یو له شپه به هم بیار و
 شیخ متی ته پگفتار سو
 د و مره زوز رحمت پر شکر کری
 ته قدوه د صالحیانو
 د هر چا کحل البصر دی
 پد رحمت پد اضطراب

پادشاه و روشدی گیتی	پاکوی دلاری گیتی
دمولا عشق پستی	داسی دوی شیخ مستی
یوگری پر یوه ساه	چرخدست دخلق الله

تر برقه بهتری دواره

زده کړه د انبره گوره

ذکر د شاعر خوب گفتار المہیار افریدی عبدالعزیز کاکړی سہی روایت کا پر د شاعر پد
 بوری کبھی اوسی اوس د خلو میتو کالو پچر دی دیران د شعری کلامی شیرین دی مکہ
 غسل ماتری عبدالعزیز کاکړه د غنڈ غزل را کا پر پوی کتاب کبھی ثبت سی

غزل

د بلیتون ادبئی تو یومدی پر پر بد نشم	چر تا بچم کبھی بندوان سیم را بہر بد نشم
شده بی بر وند عشق دی شیخ پر بر بد نشم	ب دی تار د عشق بچم کړه پر زما حال روینی
کد مرمد ہم بی نیار زیاره تا نظر بد نشم	مردی پروت سیم دگدا پشخیر نظر نکوی
تا د وصال پر او بوسو سوسوی خیلک بد نشم	اوردی دینی راتہ بلا کاسیدی ویت دگر مد
ساله د بار جد مخ نگریم پد بل در بد نشم	کد جفا کاندی کد وفا پروت دی و در تد سجد

المہیار ولاری پد د بار نظر دی غوازی لیلی

کدی بر خور دتی شری زوہ پر صذر بد نشم

ذکر دهر دوران بابو جان بابی
 در کم خان بابی زوی دی پر پد انز کبسی
 او سیدی بهند وقت پر حاجی میر خان علیین مکان یقظه بار کبسی دکالما نون لیکر مات کا او
 گرگین خان ی و اثره بابو جان بابی در کلات دیر غبٹلی راوستل اوله ماشوری د
 قند بار سار هزاره سینه او بهند وقت پر ی گرگین خان مرکانزی پر کلات کبسی ده حاجی میر خان
 در نوا حکومت کا هسی و ایسی محمد کاتب الحروف پر پد کال ۳۳۲ هجری پر شاه محمود پادشاه
 د پادشاه دوران شاه حسین وزیر بکر و کادده او اصفهان تدی دیر غل غریمیت و کا
 بلو جان بابی سره در ضلعو غبٹلیو کوانا نوز پر در ی ذره قند سونگ او تونخی او ترکی او
 حنی اناضیل را غل قند بار تده او شاه محمود سره و لا پر ل اصفهان تده پر بنگو کبسی باره شاه
 بابی هسی میرانده و کا پر رستم دوران ی هیرکا بابو جان د میا جی صاحب شاگرد
 مرید و او پد ۱۲۹۰ هجری ی پد شوی دشها او گلان بهند قصد نظم کره پر
 پستاندی نقل کا پر مجلسو کبسی د کتاب قصص العاشقین نوزیم ی او بهند بند شوی
 ری پد دند کتاب کبسی د عشق تو صیف کا او هسی و ایسی
 شوی عشق

پر پیر مهر خای ی بری دی	عشق یو هسی تور یالی دی
پر سو خلی ی بهان دی	د عشق اور هسی سوزان دی
پر بی عشق زره دمره دی	ذره بی عشق کله زره دی

کله صلح گهپی جنگ
 پردی نور برتر شات غسل
 تش بی مغز یو لادوی
 هم هر زره سزاوارندی
 کرمی پیغوبه داهل غلری

ندی عشق پدیوه رنگ
 پیتانده کاندی مثل
 پر بی عشقه سر کوردی
 زیره بی عشق بکار نودی
 چه دمشق و کانتبری

دیا کانونه عشق سزادی

امانت داد مولادی

کرد افصح دوران ریدی خان مهبهند ریدی خان زوی دی دغیاث خان او
 د مسعود خان مهبند لمسی دی پیر کلمی د مهبندی پناحد بالاسی عیثات خان
 د حاجی میرخان عیلمین مکان پهر از او ملگری و اوریدی خان او سن تکره سری او
 و آشنایان و همباز او د مساز شاعری د پادشاه ظل الله علی کس عزت ری او د شوکت
 او عنت خاندی پیر آشنایان و مهربان دی او دکاتب الحروف مجلسی دی اشعار
 می خوانده دی او: بلاغت علوم می لوستی دی پر فقه او تفسیر او صرف و نحو کس
 هسی سیر او پوره لوستی پیر طالبان ی نعل و مشکلا تو لئی کاریدی خان پیر
 ۱۳۶۱ هجری قمری در ایالت می دشا محمود سن صحبتونه و کابیا قندهار قدراعی
 دیو کاتب ی پشراح و حال او بنگرد و حاجی میرخان او شاه محمود و کنبلی داکتاب

شکوهر زن بختیوندی نومی دی محمود نامد کلد پیری دیاد شاه ظل الله فتح کنس
 ولست زر طلا دی صلده وموند لدر طبع کنسی هسی جو ایت پرودت دی چه سفد
 صلدی پیسوقه در می پریارانو او آشا یا نوزنار که اوریدی خان غزل او شنوی
 اور باغی چنل دیوان کنس لری او محمود نامدی هسی فربد کتاب دی پر اکثر بیتانده
 ی پیچلسو کنسی لولی در گزین خان گرگی دوز لودقه ادا اصفهان دفتوه تو نقلونده
 لتول کپین ستم هسی وای محمد کاتب الحروف پر مالد رییدی خان هم در خواست دکا
 پر چه دی کتاب کنس د محمود نامی شیخ دیره بر فرشت کاندم رییدی خان هم ماتد
 و کتاب یو باب را کا چه در گزین خان دوز لودقه ده او سفد مادته و کنس توفیق امدتالی
 نشوی نقل له محمود نامد شیخ دی

پد بیان دوز لودگر گزین خان اومدح وصفت د باجی میرخان علیین مکان

خوب روایت در گزین خان دوز لود
 مخنی مکی د پاک سجان ته وند
 در گزین ظلم بد احوال د پستون
 در گزین خان ظلم ستم د پاره
 جور و ستم او خیل شعار ندر پیری

اوس به نوزانده حکایت کریم د بنو
 پر میرخان تلمی اصفهان تند وند
 پاچا تکی عرض که قول اقوال د پستون
 پاچا ویل زد شوای کولای پاره
 کدی مغزول کریم قند بار پر پیری

گرگین خوگر دی گرگ ضو ظلم سکوی
 زه هم خالیفیم چه بد حکم گرگین
 ندید اسلام کی جان پابند گنیز
 بیریم زه چه ندای کری قهر بکاره
 میرخان و بیلای حسین پاچا و گوره
 گرگ ایلد که پر مد سوشبان
 مود لوطت نصرت پر کرو بنیامتی
 داخلورم واردی راحم سلطان
 کد پاچا نری داد خواهی و مظلوم
 جور چه دیریمی سلطنت سی بر باد

عربید الملت یسعی مع الکفر ولا یسعی

کافر کولای سلطنت سی مدام
 مگر ظالم خوشی کرای سلطنت
 چاقه چه زده وی پهرودان
 سلطان داوره پینی خور و اوینا

وین توویند هم لیون شیر
 نامسلمان دی ارمنی دی بدین
 ند نظرانی ند لایسی بیر نید
 وسلطنت پر ناکورسی تیارک
 حال و حاکم اور عایا و گوره
 جور و ستم کاندی بجد گرگین خان
 صبر پر ظلم و ظالم ارمنی
 عرض و ظالم لدا مد کرم سلطان
 ظالم حاکم کا ظلم دیر بد حکوم
 و ظلم قصر پینا بی بنیاد

مع انظلم

کد وری داد نوی جابر پر انام
 خاق رحیم دی ورکوی خدمت
 و ندای عیال گنهی پر محکد انسان
 مگر ستم و خلق الله پهر چا

دستمگا رو پای بو رانی وی خراب
 د مظلوم آه د اسی کاری دی گوره
 لمبی به بلجی کا دظلم پکور
 بی بی ظالم پر رحم و کا پچان
 سلطان گوره پر خان رحم و کره
 پا پاتدهی دینا و کره میرخان
 گرگین ی پرینه قندهار کی ظالم
 گرگی شاندا کا پر کی خوار رعیت
 میرخان فولدی ولا به مجاز له پر کرگی

د ظلم اوری کا پخپلده تراب
 چه اوری نجی د ظالم لکوره
 تولد بد کا ندی بیوا پدی اور
 یظلم خوار کی فیضان او بهمان
 خیل کلی کور پر جور مدور انخوه
 خوشبوی نند او رید له پچان
 نئی کر دفع لاس دده له عالم
 دگر کبچیر خیری یظلم و دشت
 رسول و خدای تد پر گزی داد خواهی

داد خواهی د میرخان پیکسور د سید الانس و الجان

ولا هی و پشی پیشر با فراید
 ست پرامت راغی دظلم دوران
 پیستون خوشتا پر نامه خان کرگی فدا
 و ترغوزه دوی تد دظلم له لاس

رسول د خدای تد پر سو قوم بر باد
 واوره رسول ددی قوم فغان
 ای خیر اناسد واوره تدی ندا
 گرگین ملنچ دیستون و باس

تا پناهدی کلمه کوی پیتون
 زک و زه نون هو و اسلام دپاره
 مدمو کره همیر خیر الوری رسول
 او بنکی می خاشی پر در باریم دلاب
 بو ولد نظر و کره پر سو و پ
 ست لطف و حسدی شال پر جهان
 لدست نظر نوی خراب سو پیتون
 را غلم لایری ستا بار تهنجی
 پر پر پیتون قوم نزل کار هکت
 لاس و ظلمی لکریوان فالند
 ست شریعت سی بیفت تخم پیتون
 داعی دی سوال دلاب در تدمید
 د قوم حال کریم در تدم عرف یادب
 بیلد تا طری پیتون فوالنگر
 و شرفه زعفران نام و ناموس لیداد

نه بسی بیچکده تا ندر استون
 ستا در باب ستا و سلام دپاره
 قمر کومین نور انهدی رسول
 قوم سو پیاورد ظلم قبوله لقا
 و ظالمانه تر قوبدیو پر
 بر خراب زین دی ستا چمهوران
 پاورد ظلم تور کباب سو پیتون
 تدمی شفیع سد خدای غفار تهنجی
 کبری ی خوندی پنچل مر محبت
 و یح سی و ظلم دگند و خیر و دنبا
 و رک سی بیل دا و کم سی رخ د پیتون
 محتاج دستش و لبر نظر تدمید
 تدمی باور و کل عجم اد عرب
 تدمی مسلم هم و خور و وزیر و پیر
 کبر و بی ناموس و ظالمانه بر باد

د ظالم ظلم بد احوال و گورد
ند شرم کا مذی له عیسی از من

سر ندر اچو رتد ز موب حال و گورد
ندی تا شرم و بیاستد نبی

عرض من د حال و نا و تا ند پیشوا
بلجوک موندند خوا لگر بد نیا

خوب لیدل د حاجی میر خان پید پید طبعه کسبی اوزیری د نجات لظلم
بغذ شید مات سوتوره وال د ظلم
چه در سره حضرت فاروق و عمر
قوم د خلاص سوکرت ماتم مکوه
چه د ظالم سوکم نقصان اوض
ند بیسی ننگد او ناموسی بر باد
نوم بی ویند مجا بد پر بهمان
خوب بی نکا مرید پلید و رتوره
ورکوی دوی بد پیدی لاره کی اه
ند بیسی ورک نوم دوی قوم لندی

چه میر خان هم عرض نا حال ظلم
میر خان پنجوب ولید صید لیکبر
هی ای بیسی بیری نور شغم مکوه
ولا پید قوم نه اوزیری کوه زر
بیتون بد فداینا د ظالم آزاد
خدای بد د اقوم کا پر لوم و دان
تلجه د خدای بد پندگی کوی لوری
کلمه د خدای بوی جاری پا فورا
شوی طره وی د اسلام بد بگری

زیری اوریدل دیرخان او فتوا ااختل له علما و

خوین سو د بنو پد پشیمان کلام
 مصتی قاضی او هم پشوا د حرم
 فتوای وغربنده لدوی میرخان
 بسی تحریر هسی انشای و کره
 پد تیر پیر وی دی له اسلام سوا
 قوم ی ولیدی یظلم پامیال
 تنگه د قوم کا پد تینگه خوئی
 و دوی سق ووی د حرم ماجرا
 قوم ی کا د خان د بنو پطلب
 وی کتله چه افغان شکوی
 خان ی کا گری د غمخوارانو د قوم
 منافقین ی کر ل بقوم سر بند

ازیری چه و اورید میردین خان پیمان
 بیای پدیا کر ل علما د حرم
 حال ی دظلم دگرگین کا بیان
 قول علما دین فتوای و کره
 چه دظلم دظلم رفع روا
 حاجی میرخان راغی وطن تدبیر کال
 پد تدبیر کنبوت چه ناموس و ساتی
 مشران ی ولیدل د قوم لیسلا
 دعا او ضرب او هم فتواد عرب
 گرگین خبر سو چه میرخان شکوی
 ظلم ی دیر کا پر خوارانو د قوم
 مشران ی زراوتل پد صبر و پد بند

مصلحت دیرخان او قرآن کول د قوم او بیا وشل د گرگین خان

پیشانہ قول سول پنا موس او پدیت

له جوړو ظلمه د ظالم لارمنی

بل باورخان و د باورولمس

یوسف را تامل کړل د سیوری هونک

گلخان با بر و بل و نور بهیج خان

کای خو انا نو د لنگر و کومک

قول سره یو سول پر کړی مگرگین خان

پښتو جو پرگره جیانو نا ورین

قوم کا خلاص نظم و جو رغفار

قوم ی لامل کا ورستی کر نصیحت

خالق دی نکا پښتون قوم بر باد

بنای پر و ساتو خانون له شر

حاجی میرخان و کا تدبیر مصلحت

مولو قرآن و کا چه خان کا خوندی

سیدال ناصر او بابو جان و بابی

میاجی هم راغی دیرخان پکومک

عزیز نوزی د دلارام په پهلوان

راغی لغزو و انگود جلدک

بل جیحی خان بل ی زوی محمد خان

یونس کا که و کایر غل پدگرگین

گرگین ی مر کا قول کرچی سوکستار

قدما رو بنو حاجی میریهمت

پر ظالم و مر او سی نومین سوو آزاد

پا چا ظالم دی مزیدی تو کابنگر

سپاه را سی پز رگونی سپاه
 ورک بکا نوم تنگه نبنان و افغان
 خان موچستو کی لیری کاندی تفاق
 بقوله دقوم اختیار دار مشران
 قول و غبشلی تنگیانی جنگیالی
 گرده و لاپ و د میرخان بگفتار
 قوم ی و نه کدزوی او کشر
 د پستو ناموسی و کافو ندی
 خلاص سو نظلم دگر گین قندار
 ندی نظلم خو و دان عالم
 یکین کباب سی ستمگر کالمان

صفهان دک و له لنگر و د شاه
 نه بد پستون پریردی پر منج و جهان
 د بنمن قوی دی راسی کی اتفاق
 بقند بار کبسی راتو لکل خانان
 بر قوم ور کرده طوانان تورایی
 شل زه به سول پهنج کی د بنار
 میرخان انفاق کا د پستین بریری شتر
 چه داسی کار و کا حاجی گرندی
 کال ویوسل نونس اوزر شپهار
 دللم پای دی سی و ران عالم
 دللم اور چه بل سی سوخی جهان

ظالم جفا کوی پر خان ندید بل
 وین بر خوگ سزا و خیل بد عمل

ذکر و عالم کامل ملاحظه عادل بریخت
 او متوجع سری دی خلقت و سنو لار بنوند کاپد بنو او کین اوسی او
 طبا بنوند درس کا دده پلار ملا محمد فاضل هم بند سلا و پیر روضه ربانی کتاب
 ی کینلی و ملا محمد عادل هم یو کتاب نظم کری دی چه محاسن الصلوة ی نوزم دی
 او دلحا محمد سایل او ثوابوندا و دتار کینو عذابوندی یکین کینلی دی دایو حشو
 بیونید له هغه کتاب دلتد رانقل کوم چه یادگار وی

بیت

چه فرض کنی کبلا ندی	هغه خلق عاصیان دی
دوی بی شکره کافراندی	چه فرض نکندی بقدره
که طعام خوری حیوانان دی	پروای کریمی زده ی نوی
چه فرض نکاشد کسان دی	علم فرض پر بر سری دی
پدوزخ کی فاسقار دی	چه پدقصد یو طبع نوحه تقا کا
له هغو چه فاجراندی	خدا پتازه امان خواریم

له هغو سره می گه کا

چه شاهد ایما نزاراندی

ذکره شاعر شاطر محمد طاهر مجری یا شی و محمد علی مجری یا شی نوی دی
 پند بزرگ دکانداری کا دینکا پور سود آری لری، او پلندی خوش طبع خوان دی
 طبعی سزل تدابیل ده او کله کله بند اشقا - هم وایی اچلو کلو پیمتنگ کنی
 دپلاره سرد او سیدلی او پلندی له املکو علما و فخری نوست و کا او علوم دینی
 ی زده کرل دکاتب الحروف سر آشنای لری دکانی قائمند لزغالما نوح مجلس
 وی دیار انوسره خوش طبعی او ظرافت کا هسی وایی تابت بحروف محمد هوتک چ
 یوه ورخی یویار دکا ندرانی پر نوم دی محمد عرفان پتقوم لون گا ندی
 پیمتقا و طبع لطیف لسا انوسره آشنای کا او پخله هم اشعار انا کا محمد عرفان
 در محمد ظاهر به ظرافت کا او لطیف نکات یوبل تدرین وایی محمد عرویل سر کا
 و محمد ظاهر سر مجلس او وینا یم خویچه اثر مجلس تلید لکری او نذ القیبه
 مؤثر مصداق بنکاره کیری پد سبیل و سزلی و اقلعه چ مجلس کنی و ولید

قطعه

وایی او پیمتنگ کا ندی		یوله بلده دیر اش
پخلو دی صاحب سوم		تا صحبت نکرده خبر

محمد طاهر چ طبع ظرافت پسند لری او هسی نکات بند ادا کا هسی قطعه مجری یا شی کا

قطعه جو ابید

صحبت دیر از کار گوره   منکر نشی دایر

تد مخد بغدادی   اوس انسان سولی بشر

محمد خان لطرافت له مخد طبر پو بنده و کا چه ستانوسم طبروی تو مطهرندی

بیت

محمد طبرسی بیت دواید

خود تانده مطهر

زه و خان و تد طبریم

ذکر عاشق پاکباز و انامی راز ملاح محمد ایاز یغازی د دنیا ناک دی او پزده
 او در کبندی ریاضت کا او پطریقیت کنی میدی د میان عبد الحکیم قدس سره
 الغزیز که شه هم یاصل د قند بار د بنا رسا کن دی مگر پیمیا شتو درک دی لکوره
 او سیاحت کا او پخصور د بزرگانو حاضرین دی او گو بنو کبندی یجبا دت بخت
 وی نقد کا چه ملاح محمد ایاز پد شپوشپو وینس وی او پردبنتو او غرو گرنه
 ذکر کا ندی او دخیل پیر دستگیر پر مخ راسی ژیا کا ادسی وینا کا چه تا
 د نظا هرود جمال او کمال نلرم لکه نه تهنتم ملاح محمد ایاز بنده آواز لری او کا
 کله چه خیل اشعار یغنا سره لومی خلق ژری وی او دیوان د اشعار وی
 د یرستین دی او نکات عارفانه پکینس ته سی روایت کا چه ملاح محمد ایاز که

پیغمبر و کین گزیده ای او دغو و وحشی او فرخنده از حیوانات ده تدضر ز سوی ملا
 عبدالحکیم چه دده شاکر زدی هسی و ایی چه شو میاشتی می استاد نرائی کورتد
 اوزه دده پیلد بس گزیدیم پیغمبر و کس یو خای می ولیدل دشر بنانولو گلد چه گزی
 او یو دبله سلگولی سره اپوی ماخان پت کا او پیغمبر کینی پنهان سوم چه شربان
 و لاری هغه خای تدور غلم او هلتدی همد ایاز و موند چه پدرا ند خوب بیده و
 او پیغمبر و وحشی حیوانات تو بیخ هزاره و در رسولی بلکه وینس سوی هم ند و ما چه لخبوب
 وینس کا او واقعه می ورتد بیان کا ده دوین هغه په چه ده زای بخت و دان وی
 و حیوانات تو پخا بنونه و رانیزی د حقیقی انسانیت مرتد هسی هسکده چه دیوانیت
 لاس هلتد زسی او لکه نفس اماره چه د تقیض مطمئذ شو تبتی او فای کبزی
 هغسی هم و حیوانیت پد در یاب کینی لاهو مخلوقات د انسانیت سره بگره منی
 کرای او لدر پرتدی تبتی ملا محمد ایاز د شعر غنچه دیوان لری او دیر بند عارفاند
 اشعار ی کپینی جمع کرمی وی چه زهی دغدیو شعر ربابی پد بیان د عارفاند نکاتو

رباعی

رانقل کا ندیم

دغد بند ده پد دنیا دانسان بر بند	ده هغه دی چه لری د عرفان بر بند
وری پد شروند کس دنا تیز هیوا بر بند	تجد زره چه ندی همر بند عرفان دی

ولد

راسد ثلثی د دنیا خون آباد
پر صحرا بهی بی کوزه اوره بنا د

محبت د آب و خاک دی بی بنیاد
کد زړه سپین وی د نژای محبت

ولد

مکړه چا باندي تیرنه پچفا
دضای کور و گنیزه پوهی صفا

زړه د خوښ کړه د اینکې درشتیا
دضای کور مورانه پد ستمو

ولد

بغه شوک دضای دینی لایق نزی
شوک چه خان ی نکا بهر ضاوت نزی

په د خان پیغم احمد وی عاشق نزی
یا بد خان یا بد جانان کا پرستند

ذکر د لوی واعظ ملاح محمد حافظ باریکی
چه یقیناً به کبته خواکینی اوسی او علوم مرو بهی لوستی وی فقه کینی استاد
او بیجام گان کبینه و بهی پورخ واعظ کا نویو اعظا مشهور سوی دی کله کله
پنخبطه کینی چند اشعار هم وای پی به نول رضیحت دی یو کتاب ی کبلی دی چه نوز
ی دی تحفه واعظ او پدی کتابی د تقوا اوز حد و عطفه کبلی او خلقه
ی امر به معروف او نهی منکر کری دس محمد حافظ واعظ پرشتیا ویو مشهور دی او

د پادشاه اولو یا نوبیح کسب هم د سزای امر بنکاره وای او پچاپروا نکوی
 پطریقیت کسب د میان نوزو صاحب مریدی او تدریس کا د اولیا مودتقه تهنه بارش
 لایبان د علوم ی له مجلس جفای موی او په حلقه د تدریس ی صاحبزوی دا و عظیمه
 بدله مار او ایشته او نقلی کره له تحفه و اعلا تحفه چه مسلمانان ی ولوی

بدله و عظیمه

کدی زړه عزای د بخت گلون
 وطن موبل دی آخر شو پر شیتا
 نوله مره اور کی پامان خانون
 چه کر ی حرام سفد باطن کی دودی
 په لویه روح بی وی تور عشون
 شادوب کوه صبور پکار سه
 چه بی تو بنی نی پیدا سودون
 خدای بدو تاته په عفتب و گوری
 بی جای امبده بی پروا پلون

کم بخت مکوه پر دنیا و دنگون
 کم بخت موز یو ملیان پر دنیا
 هم بد بند بوسی را معلوم یعقبا
 کم بخت مکوه حرام چه بودی
 اعمال ی لوله یعقبا کی رودی
 کم بخت مکوه حرام قرار سه
 تو سبده دین و په پدی کار بار سه
 کم بخت خدی حرام پر نوری
 کد کله زه غواری بنایت بنی نوری

ذکر دلفزالدین خان اندر دلفزالدین خان و محمد زمان خان زوی وی چه
 پزماندگینی دپادشاه مجاهد شاه حسین له غزنی راغی او بقصد کارساکن سو
 پتقتضا دطبع هاشمی چندی مدت دصدر دوران بهیادریان و رسید او بسلاطت
 دملرزمانو دپادشاه بطل الله منسلک سو تعلقه چه شجاعت او بهیادری سی
 بطینت گینی وه نو پد لیز و رهوی دپادشاه او بهیادریان عایشان لحو اعزت
 ونوند او دستقیم بلعنا سره آشنا سو دلفزالدین خان اندر سبداشتاروایی
 اوز موب دزمانی لحو زمانو شو کانه سی دیوان داستارو لری او دلفر تخلص کا
 الحق چه دلفر پیزم او بزم دلفر خواند دی او دیارانو او موزانو دینچه
 کهن مقبول پدی کتاب دده یود بدله پیادگار کاتبم چه نزانده دده ییاد
 خانی نه وی

بدله دلفزالدین خان

<p>که وی پد پتد خوله همدغدی لغتاز دینا چه در بنکاره ضلیله زیبا مخ دمر باکی نا بلخه لغزوری همدغدا میدوار دینا چه در پینبی دی خوارید ویر غون دی</p>	<p>دخوار عاشق ژر اهرام وی داستکار دینا دخوار عاشق مدعا داده که ژر باکی نا پچیل وصال کنی خوشخالی و محبوب باکی نا دوی جینو بزده ضای بل کره اورون دی</p>
--	--

زیر آرام پد درسته شه کاندی خوبون دی
 دوی مینو پر زره ربانی داغون دی
 فخر اگا او پد تا نو پفریادون دی
 عاشقا نوزری مات کانزغین پنا
 پد وصال پامید هر عاشق او سید پنا
 د مینا نوز وصال عین لوی اختر ونا
 د بلیتون اوردی پد پدوی سبب ونا

پر هیانو هر شهید وغم ناتاردینا
 چه پد ارمان د بنایند زیبا محزون دی
 هر چه عاشق سی دهنو کله قرار دینا
 هر چه بنشیند بانذی پتری کله جوی پنا
 کدی داندی عاشق هر ساعت بیمار دینا
 یو نوز نور لعل چله بخت مردور دینا
 بسخ نجوی پزی د بلیتون کاری پراردینا

ذکر د برگزیده احمد ملا نوز محمد نایبی مشهور دی پد غلجی او پد غلجی کندی تونی دی
 د ملا محمد زوی دی اوس پد پیچوای کتب اوسمی علوم شرعی دی ویلی دی
 او قدری کاپر عمره یر پوخ سری دی اییا کفن او دقند لارینا د کندی پنجه کاله
 د ناندان عالی شان د حاجی میر زمان دارقینو او کرمینو نوز اوستا دو او نوز خزان
 ته د سرا پرده عصمتی درس کا ملا نوز محمد اشعار هم لری یو کتاب کی کندی دی
 پنا مه نافع مسلمین او پدی کتابی احکام شرعیه بیان کری دی د انا تب
 کی کندی دی پنا مه د پادشاه بهجی شاه حسین اوله معتبر و کتاب بود نقد اد اخلاق
 کی اخیستند کری دی ملا نوز محمد اوس پد پیچوای کندی تدریس کا شلمه شریفین

اوجاری شریف او هدایا و کتروا طریقه محمدید او نوزم و بد کتبه بد تدریس لولی
دالتظم دده دی پد لصفحت کتبی محس

نظم د لصفحت

تدمون ژوندی پدین سی زما یاره | | تدر لفریاد کوه پد شو کو کاره
استغفار تو بد کوه دجان و پاره | | تدمیم جان ساند پناه غوار ناره

بیداری کړه پد سهار کتبی زما دلداره

زه وکاتو ویی کرم زما ووره | | پد سهار بیداری کړه آهز و گوره
ابده تدمی پچبا کتبی یا پد اوره | | پد ستا حال بد پد تر رنگی له گوره

بیداری کړه پد سهار کتبی زما دلداره

په هر وقت له سلمان دلداری کړه | | پد هر پید شپد کتبی دیره بیداری کړه
هم پر خپل صورت و تراره هم زاری کړه | | دا خپل جان لکه حساب تری بیزاری کړه

بیداری کړه پد سهار کتبی زما دلداره

تدمیخ الابلا مکه دنیا کتبی | | دا دزیان دی زما جان پوچبا کتبی
ستا دیر سوددی درنگه و ایم شریک کتبی | | لکناهد خلاصی دیر دی پد عا کتبی

بیداری کړه پد سهار کتبی زما دلداره

تدمی خدای حکم مدغم و غاړه | | نیک اخلاق کړه تدمی طلب او بند خوی داره

تقریباً کہ خلیل صورت کرہ و پیر نامہ | | تہ لہ شخصہ می جو رسوی تن و بیجا رہ

بیداری کرہ پیمہار کبھی زما دلدارہ

تہ امید کرہ در محبت تہ کجا جان | | در محبت دروازہ خلاصہ دہ جانان

بر سہار محبت نازل سی لہ اسمان | | مغفرت پیمہار غورہ لہ رحمان

بیداری کرہ پیمہار کبھی زما دلدارہ

ذکر د شاعر طربن حافظ عبد اللطیف اشکزی د اشاعر پر مجمع کی دو خطا سر آمدی

د او پطرافت کی ہم پا صل دوستان دی پلا ری غلام محمد نو میدی قند ہار تہ راغی بہ

ما شور کبھی اوسیدی عبد اللطیف لہ کو پیمہار الی پچلم شروع و کرہ قرآن شریف ی

حفظ کا اوشدہ پیر طبع لطیف ی در لودہ نوی دیر خوانہ اشعار و دیل پشور کی طبع

طرافت تہ ما پلہ دہ فریای ہم ہی قصی اوشکایتو ہر قلم کا پیر اوریدہ نکی عبرت ضعی کا

و پند و نصیحت دی پطرافت کی مفید در موند کا اوسر کلمہ مجلس د اشایا نو پطرافت

د د سرور دی کاتب المعروف کلمہ کلمہ دی دینی اد اشعار ی اروی اوسر د شکر و پند

کالو دی اوسر د دی پیر عمری پو بخ دی خود کواشی مترکا اوشکلیان ی

پہ صحبت نشا ط بیامری پیمہار کبھی اشعار ارتجال لولی اوقصی کا فیتہ

کاتب المعروف د خدیوہ قصہ د دہ پیدی نقرانہ کبھی نقل کا پیر کتاب لہ طرافت

ہم خالی نوی

قصه دسوی از داوین

عقرب و نیشی یار از داوین او سوی قصه سوه

یوسوی داوین اشاسوه

یاری بری کوله یوله بلی یار اند سوه

اوین وویل چه سوی

بی تانی بنادی نسته شپدا و دوج می پانده سوه

قول عمری صحبت کا

شیدی بلیتون نکایر لوله بلی مراد سوه

سوی و داوین پکور کی

قصه بی شروع کرده بر سههار تو بد نمند سوه

سوی تل سلید داوین و

خیلوی سوه همی تینگد چه بر پری پذیر مد سوه

اوین هم عزت دسوی کا

دیار دزیره دپاره بد مقبولد ند بلید سوه

یو دوج سوی یلیستیا کره

خیلوانی را خبر کرده دسوی قول سلید سوه

نور از پیر خوب سوه

بچه هی همرا سو

نور از خوب قصه سوه

ای ز مایار نیکوئی

نور از خوب قصه سوه

دسوی سری الفت کا

نور از خوب قصه سوه

ژوندون ی پیرو کی

نور از خوبه قصه سوه

دوستی کی دیر سپوش

نور از خوبه قصه سوه

ساتنی دابروی کا

نور از خوبه قصه سوه

داوین دپاری داکر

نور از خوبه قصه سوه

ادبش را معنی دسوی کورتد |
 داتنگ پد هسی شان و پچی مذخای یوه گونوه سوه
 راوری ی خواریه وه
 داتولد پیری را درلد ادبش یوه گولده سوه
 ادبش وبری ولاری کورتد
 سوریای نومی خای مذ دلودی تولد شرمنده سوه
 سوریای نوجیت کا
 ول ساود ادبش تقدی پیر دوستی سره توده سوه
 پیر سوی اشاد ادبش سی
 دادبش دپاره بنایی چه پیدا یوماقده سوه
 هر شوک چه یارانی کا
 هر چالده مناسبه اشایی او طریقده سوه
 چه شوک مناسبه کار کا
 لد چیل قنره سمه دهر چا پینه را ادب دکوه

یوغاری ولید پورتد
 خوارخوبزه ققد سوه
 یوشه وه لبر وانبده
 خوارخوبزه ققد سوه
 ختدی سنو پورتد
 خوارخوبزه ققد سوه
 باسوی ملامت کا
 خوارخوبزه ققد سوه
 باید چه لبر پهوبش سی
 خوارخوبزه ققد سوه
 چه پیل کا پیلجانی کا
 خوارخوبزه ققد سوه
 عبرت لدی گفتار کا
 خوارخوبزه ققد سوه

○ ○ ○

و کردار مستم دوران نیشاد عالی تبار ز بده از زمان سیدالخان ناصر
 محمد هوتک له الف خان ناصر روایت کا چه سیدالخان دابدال خان زوی او
 باری زوی ناصر دی چه پلاری او سیدی پد و یله کبش چه دواز یخا اسپر یوئی
 دی هغه وقت چه سلطان ملخی تومی استقلال وموند اوله غزنی تر حله اک
 ی حکومت کا نو باری زوی دابدال خان سره را غللی او پد اتغوی حکومت و کا
 ابدالحان د عادل خان تومی سره پد هغه وقت له بیگر بگی سره دقته بار چه د
 صفوی پادشاه محزا و جلگند و کرل اوندی پرینو چه پر کلات حکومت و کا
 سیدالخان چه د تیگالی پلار زوی و سپهرات او شجاعت زده دروزگار سو
 او هغه وقت چه حاجی میرخان علیین مکان پخته مار کبش گرین خان بیگر بگی
 ووازه سیدالخان ناصر د پستو د بنگر و سپه سالار و او دن نوستلی و علوم
 مروج بلکه فقه تغیر وضاحت حرف و نحو او فارسی کتب چه د میر و مین خان پرتو
 کلمی د صفوی بنگر دقته بار د خلقه انتقام تدر اغللی نو سیدالخان ناصر
 و حاجی میرخان محزا د پستو سپه سالار و او شواری د صفوی بنگر چه تر هاب
 شیر و ورتل پدی لوتو بختو سیدالخان غالب او فاتح و او پد دلار و او شجاعت ی

شہرت و کا پھ حاجی میرخان علیین مکان وفات سوزید النخان عالیشان
 و شاہ محمود سپہ سالار سوا پراصفہان ی یرغل و گادھو یا نو پجنگو نزلو لو
 میدانو غالب او فاتح سرخوی اصفہان فتح کا او دہنمان ی مقہور دی
 نقل کا پھ سیدالخان ناصر پہ سجد وقت پھ پھ جنگو ی گرفتاری بندہ
 اولد صیصہ بیہی فراغ و اشکاری ویل او دمشق سندھای کبلی اوس
 پھ پھ ہما تو د امور پھ اصفہان کفن بخت دی دشو ویلو فرصت ی نسد
 او درجی ی تیر پزی پھ سی جنگو پھ رستم ہم حنی دار کا د سیدالخان
 لہ اشعارو تخی دغد بدلہ پھ زند کفن کا ہم پھ د آتاب ددہ لہ ذکر خالی
 نوی او ددی خان عالیشان بذکر مزین وی

بدلہ د سیدالخان عالی مکان

یار مالہ ہی گرانسو + راتیر تر تہ قول پھانسو

نوزند وینیم پسترو + بہمان قول راتہ جانان سو

وی زلفی داوب دی کری پرمخ د راضیری کری

سوی اشرفی د پد تندی بانڈی پری کری + گزی پباغ کبلی لیلو نو کبلی نخری کری

پہ اور دوسو ہم یارہ راتہ اور تانہ بوستانسو

میں پر اشنای ماک
شہید و رنج بد کریا میں کا

شہی دستمگاہ خوشحال زبون بزنجی کا + لندی لری دور رنجو دبانو غش کات کا
پر بارسی گورہ طعنه دو لبر دتیر بنان سو

میں پر لویو غرو مچی
سرتور پد نیموشیو مچی

ووزی لرو وطن وطن پرین دی پر چولونچی + فریاد ناری وکاپا ورین پد نعلیو مچی
وصالی نصیب نسو گورہ زچ دک پد ارمان سو

ناری وہم عالم
دشپی تر صجد اسم

ناتوان و بلیتون سیم یو گرد نلرم دم + بیتا حی نفس نقری زاو زمانہ زچہ بند
نظر پر ما غریب کردہ پرتا خون می تا پچا نسو

شبحم پر گلو شکاری
زما اسکی داری لاری

خواب مچی سا لغم زما پد مخکی لاری لاری + تمام شہد لم تیرہ پیر اپناری ناری
سکارہ سوہ چر محنون سیم لیو توب می اوس بیانسو

بوستان بھی زیاد کی
رنگین پد او بگور ماد کی

درد پر بار ملکوت دی پر لیل پچا شادی + پمینی تی زچہ و شادی تھو ای چلا داد
نعلی بلیتون سیم زہ سیدال امی بیانسو

در سید خزانند پد بیان د بنحو پد شعرون ی ویلی دی

ذکر عدالت پناه نازو توغنی بسی نقل کا پد نازو د سلطان ملنج توغنی لوروه
 چه توغنی پد سلسله جوی بهغد کای تدر نزدی و چه تازی نو میب ی سلطان ملنج
 پد بهغد وقت د غرضی تر جلک د اقوامو مشرد او پد استقلال ی حکومت کامعا رض
 د ساری ی ندر لود او نازو پد کوچنی والی له میزنود پیتنوا اسپین بدیره علماء شخه نوست
 د کا او میره محی اریزده چه ناریندی میرانی او شجاعت او سخاوت تدر ایران د
 روایت دی له تقدراو یانوز چه سلطان ملنج و سورغره تدر نزدی چنگ کنش و مر
 او صاحبی عادل چه د نازو دور و دپلار پانقاص جنگ تدر اولاب کلا او کوری نازو
 تدر پرینو او سپهغد وقت نازو توره پملا کره او د جنگ لیونو انا نوسره ی
 کوراد کلا له تاراک د د بنمانو و ساتل ماته ضیل پلور حکایت کا چه نازو
 پد سیلمیتا او غریبانو مسافرانو چه پالند معروفه دن او هر وقت چه پد ژمی بد
 مسافرانو قافلای راغلی د نازو پیر کلا ی ابرول پد سو سو میلماغه بدی روز ل
 اودوی تری دودوی در کوله پنا چه بد کالی ندر لود لباسی در کاوه
 اود سخاوت نوسه ی له ضیبر تر کوساند خپور سو نازو پیمال د بنالم سخا

هوتک وہ پیر دکریم خان و او دہو تنگو بنالم ضیل پیر بن درج پادشاہی دقندار او
 اصغیان ددوی دہ لوی شجرہ طیبہ شجرہ دی او نازو خاور زمان درلود پیر مشرکی
 حاجی میرخان او نوز عبد الغریز خان او یحیی خان او عبد القادر خان دی
 سی روایت کا محمد کاتب الحرمہ لہجہ پلارہ پیر نازو اما عابدہ حاجی نبوی وہ او خلیو
 زامنوئی ہون عمر پیر او داند شدیدی و کرکری او پیر علیین مکان حاجی میرخان
 تو لد سو ضربی ولید پیر شیخ بیہتی رگہ اہد علیہ ورتہ وایسی دازوی بند تر بیت
 کہ پیر لوی سی لوی کارون بد دکا او پزیارت د بیت اللہ بجان مشرف کا اولد سل
 بہی پیدا سی پادشاہان پیر دین بردن کا فوجا پیر میرخان پیر وزیر پیدی موری
 پدیانت او عبادت سرہ لوی کا او دین فراغی لوقول پیر اوسم کال و در مہوول
 او ہر گد بہی دہ تہ نصیحت کا پیر زوید د شیخ بیہتی رگہ اہد سے لوقول ستا پیر
 کس دی لوی لمارون نوز پیر لوی شہی دضای عبادت او د خلق خدمت کرہ تہ
 ضای پیدا کرسی ددی دپارہ پیر لوی کارون تر سرہ کری او خلق اللہ پخدمت
 ستا آرام دکا روایت دی پیر حاجی میرخان علیین مکان بد بروقت ویل پیر
 زمانہ ماقہ طویو کارو دکولو وصیت دکا زہ بابہ ہسی کارون و کریم پیر پیر
 مد اللہ بجزی ی قوم دظالم نو لد ظلم و شہورہ نوی مسجد و شکر و کرم او و

ضای د اسعد کار و پید ماته مورسپارلی و او وصیت ی کړی و د انوشا د عبادو
 او بند جانو خدمت و پید ماته سره کا زما پلار سې و ویل چید نازو انا علاوه پر سخاوت
 او شجاعت او عبادت سې ارتقید و د پید د خدای تعالی فرخه پینا جات ی ویر
 اشعار ویل او یو دیوان ی درلود پید دوه زره بیتو نذیکینی ده او سخته ی بندگت
 ادا کړی او داسی ویلی و پید ناریندی هم فسی ویلای او د غدر باغی پیر د نازو
 (ناده ماله خپله پلار اوردید لی وه الحق پر بند رباعی ده

رباعی

خاشاکی خاشاکی لسترگو خنجه	سحر گدوه د نرگس لیمه لاندو
ده ویل ژوندی دی یوه نوله خنجه	ما ذیل خنجه دی کبلی گدوه لی ژاری

رحمة الله على الماضين كلهم الي يوم الدين

گر د در شهوار عصمت جلیمه حافظار . جلیمه د خان علمین مکان نو شخا لیان
 خنجه گدوه پیر د عبد القادر خان خنجه سکه خنجه کیده زما پلار سې روایت کا
 پید زه بنو ته د لار هم پهنه وقت د اپننه ژوندی ده او د خپل پلار پیر ژوندی
 رو به علوم ولوستل او بیا د شیخ سعدی لاهوری رحمة الله علیه مریده سوه او
 بنیل پلار پیر عبد القادر خان پیر لاس ی بیعت و کا پر بند هم د شیخ دوران

خلیفه

تلیف و روایت کا پیر حلیمہ بی بی فاضلہ اور عارفہ بیگم دہ او پد سرا پر دہ
 د عصمت ناستدہ میرہ ی نذی کری اور خالق عبادت کا او دخیل درور عبدالقادر
 خان پکور کبھی لوزو بنحو تدرستل کا اور قرآن عظیم ی ہم پیاد دی زما پلار وویل
 پیر حلیمہ بی بی پد پنتو بند اشعار ہم دایمی او پخیل عصر سر آمد اقران دہ
 او موزونان د پنتوی اشعار خوبنوی د لفظ او طریقت کتبی قول
 دوستلی دی او سی دایمی پد مشکلات د شعری شریف او مکتوبات د حضرت
 امام ربانی قدس سرہ صل کوی د حلیمی پد اشعار کبھی مجازی عشق بزرگبار کی
 بلکہ قول شعروندی د صیقت پر لاردی او د محبوب حقیقی صفت کا دغد
 یوہ بدلدی زما پلار ما تدر وویل پد پخرا نذ کبھی د انعلوم رتد اللہ علیہا

غزل

دانشای بفرخوبند سہی شان شوم	چو سببم پیر ممتاز کد فرجهان شوم
پیری کر مہ ستا پلید سر فرارزد	شاخواند پخو رنگد در حمان شوم
پیر مجازی دایا زولاری لڑ پند	سر بلند د تر محمود غزنوی سلطان شوم
دیر چاوتد پیر گورم وارہ دی دی	د جمال پیر مند اروی شادمان شوم

غیر فخری نوز در بحر شو | پر خلیل و پر عدو بانندی یکسان شوم

حلیمی دغا ز طریقات لحد شو

چہ دی بیل بیارہ نکا پد گمان شوم

ذکر د عارفہ کاملہ بی بی نیکنجندہ داعصمت پناہ او عارفہ د اہل دین شیخ

فائدہ داد لورودہ بقوم محوزی چہ پدا شغز کبھی کورنی او پلار نیکند دمن زبوں

مرشدان وہ ہسی و ایسی کاتب الحروف محمد چہ زما پلار روایت کا چہ شیخ

امام الامین خلیل غور یا خلیل پچیل کتاب اولیای افغان ہسی کبھی دی چہ

شیخ الحداد لوی دلی و اولوری نیکنجندہ چہ پتحتیق ہم نیکنجندہ عارفہ بنجندہ

وہ علوم دینی و اولوستل او پر ریاضت او عبادت د خدای عترت کا چہ

۹۵۱ ہجری پد جبالہ د نکا پد شرعی د شیخ قدم قدم س اللہ سرہ را غلہ

چہ د خرابہ محمد زابہ خلیل متی زوی و او عارف د خدای و پد

۹۵۶ ہجری لد بطن غوث الزمان قطب دوران شیخ میان قاسم افغان پد بدنی

نس پیدا سو او دا شیخ بمعرفت د خدای شہرت و کا چہ پد ہند او پستونخوا

شہور سو نقل کا چہ شیخ امام الامین ہم ددی عرفالہ اولاد دی او دی

کتاب اولیای افغان ہسی کابندی چہ بی بی نیکنجندہ چہ د خدای عارفہ اور اجداد

د زمانی ده یو کتاب ی کبلی دی چه نوم ی دی ارشاد الفقرا او پد دی کتاب
 ی سی لضموتند لیشرویلی دی چه فقر او عباد الله ته مفید دی دا کتاب
 په ۱۶۹۹ هجری تمام سوی دی اوز ما پلاری لشفه لیدی وه پد بنو کبلی
 سفه وقت په دی تلی و پسر د سفه کهای دغه شعرونه له سفه کتاب ز مال
 دیلار پیاده وه په مادله حنی نقل کرل چه کتاب می پد کرد عارفه دوران
 رنگین وی

مثنوی په لضموت کبلی

نظاره پر باطن سپین	پزیره بنا دشی ای مومن
پزیره تیگ شده یقین	نظاره پر بد پانظره کرد
خودنمای مشه خود بین	شکر صبر پر هر حال کرده
که خبر شی له سمجین	بشده و روح بد پزیره ای
دبی نماز او دبی دین	سمجین کهای د خودنمای
یا الله العالین	له سفه کهای امان را کی

بل لضموت و لها ایضا

لوزی لوزی وینا پر پرده	دضا ای حق ته غایه کبلین ده
------------------------	----------------------------

پا خلاص کی کُنی لیرده
 سرد یار پر رضا کنسیرده
 زره پنکر دیار بلیرده
 اوس لیری کُنی ریزده
 کد او سنی کد دیرده
 دلقا پر لوری پسی زده

دینا پاته له بر چاده
 قوت لری پیا نکی
 حان لب خودی تر غورده
 کل دنیا بد و بندشی
 لول غواری مسجون
 دنیا ترک همه که پوه کی

ولها ایضا "رحمها الله

بی خدمت ی هوسیزده
 ونیکی ته دلا ریزده
 بدی مکره و پو هیزده
 دباران پدود و ریزده
 لانا را تیریزده
 پزار یو ته ژر ریزده
 له غضب و ویریزده
 بطلب ی و بنوریزده

بطلب ی و دریزده
 لجمله بد و لغت کرده
 پد نیکی کنی اخلاص کرده
 پر گناه لده اړه سترگو
 چه یارب العالمین
 خدای برحم تیا و کا
 بی پروا و خدا تیه شد
 بر غد فعل چه ی حق دی

ذکر دیر منی و حسب او نسب بی بی زینب اطال اللد بقا بها
 بی بی زینب و حاجی میرزا نعلین مکان لوروه پیرله کورینوالی ی
 پحرم کی دعصمت او عفت لوست و کاپیلده بنده چه قرآن کریم ی
 ولوست د احکام اسلامی او فقه کتا بوندی هم ولوستل او دفاری
 مشهور کتبی ضبط کرل استا د علوموی ملا نور محمد علی دی چه دیر
 عمری مخدراتو تد درصم درس لوستی دی هسی روایت کاپیر بی بی زینب
 دیره بو بیاره او همهها تو دامور و عالمه بنجده ده او دپا د شاه حجه
 شاه حسین پامرور کی تد بیر کا او برکله پرای صاحب مشکلات دامور و حل کا
 او پادشاه د زمان ی پیچر و عمل کا او لفایح ی اوری دار مشهور د حدیث و عیله
 بنده بند شردن هم وای بی او دموز و نانو او شاعرانو قدر کا دو اوین د
 مشرا برکله لولی او لمضامین شیرین ی کام شیرین کا عمر لعیادت
 خدای او تلاوت و قرآن شریف تیردی او مخدراتو درصم دپادشا
 تد درس او کبیل او لوستل و ربنی نقل کاپیر د شاه محمود بخت مکان
 دمرگ حال قضا بهر تد را درید نو دپادشاه خاندان عالیشان لول بخبر

او محض را تو در محرم سازی اد غلبی کا بی بی زینب چه واقعه در ورور
 وفات و اوریدله دیره غنجد سوه او پد تلاوت د قرآن اولما نخذی
 تسکین و کا دتلی دیره او هسی ویرندی پویر دخیل ورور مرحوم دو یله
 چه زه ی دلته نقد کوم خدای تعالی د تقول کا ندان عایشان د پادشاه
 ظل الله ژوندی دلری او خوبش

مرثیه د شاه محمود صفت آشیان

بنخ سو چه ورور تیر له نیا سونا	قندار وار چه پتر یا سونا
ز په می پویر کی قبلا سونا	چه شاه محمود لاما جلا سونا

دارون جهان راند تورتم دینا + زره د بلیتون پتیخ کر م دینا

هونگ غنجن پدی ماتم دینا + دیا پهی تاج بو برهم دینا

چه شاه محمود تیر له نیا سونا	قندار وار چه پتر یا سونا
------------------------------	--------------------------

خوان و میره دتوری جنگ ونا + ولا د کام پنام ونگ ونا

دبمن لره بو یونگ ونا + پر میدان شیر ویا پلگ ونا

افسوس چه مرگ دده پچرا سونا	قندار وار چه پتر یا سونا
----------------------------	--------------------------

محمود ندیوزی خور ژرپی + پیر مرگ دتول کللی کور ژرپی
خلوان لاشه پامچاد دور ژرپی + بکر سپاه د پبی سپور ژرپی

پینتون دیتول پوادیللا سونا   قذ بار واره پتریا سونا

اصفهان پاتق تاج لشکر عالم + پیر شاه محمود سونن پگور عالم
دپنتون کمر سوتاره تور عالم + رانق دمنجن بلا پیخور عالم

چد پامچا ولا پینتون گدا سونا   قذ بار واره پتریا سونا

بکر سوخو پینتون ولادی اریا + پمجا ورو غای کا شاه محمود عالیان
پاتق سوخت و تاج دتول اریا + زریه ی راسو پیر سو کا خوشی دمنجان

وایسی پینتون اوس بی پامچا سونا   قذ بار واره پتریا سونا

اسمان بیاد شستم کا شر گند + دشلاوه تا پیر دپنتون و پیرند
دمنجن دیاز عوبد پیر کا نوزند + پیر شاه محمود د کا یقبر کی بند

پیر کور ویر شور و غوغا سونا   قذ بار واره پتریا سونا

هو کور ژرپی شاه محمود شه سونا + پینتو ستاسی لوی سپاه شه سونا
در اصفهان تر فراخ شه سونا + پامچا پیر و صفت پناه شه سونا

دپنتو پیرتم فنا سونا   قذ بار واره پتریا سونا

محمود خوران دی ولی دلا کی ما + لخت قنای تدریث سوی جلا
اصفهان ولی پاتر سونا لتا + سردر پورته کره پد شکری اعدا

دبهنن ولای بیاشا وضو سونا   قند بارواره پشیرا سونا

اورم ناری دغمم پد کرین فریاد + پنتون پیرگ دشا محمود سو بر باد
زبون پد قتل هو جان من سونا بنا + دساندوبغ دی پد راور مینی با

ما تم زده پیر و برنا سونا   قند بارواره پشیرا سونا

ورور مقودتا حولا کی جنت + درد کی تا تدریث مرگ راحت

روح دوه سنا دپلوی ورج دقتا + مخ دوه راون دغدی می پمهور رحمت

دخالت رحمت تل پشیرا سونا   قند بارواره پشیرا سونا

کردشاعره برگزیده زرغوند   زرغوند دلا دین محمد کاکر لورده پد پنجوا سی

کسبی اوسید د او پلاری وکا تحصیل دعلم موا و دفضاحت الکلامی زده کرل

او دفضا و اشاری دلو تسل زرغوند پجبالد دسعد الارضان نوزری وه پد نوزریالی

زمانی هلدود او لول علم و هنر خاندان و مامد هی نقل و کار ما پلار پد زرغونی

دشیخ مصحح الدین سوری رحمة الله علیه کتاب دبوستان لول پد پشوشو نظم کا اونوم

یو بوستان د پښتو په کتاب یې په مسند ۹۰۳ هجری قمری پائیدو رساوه
 او ټول نکات عارفانه او ضایح حکماندی په پښتو کمرل علاوه پردی زرغونی
 لفظ اشعار او غزلون هم وویل او پزیره د فضیله شهرت وکاسی په موزونانو
 د روزگار بهی اشعار لوستل او د پښتو په بوستان بی سیرتکا او طونه دیند
 او بیضیت بهی لټولول هسی وایې په زرغوند کی لداره بنجوه د خطی نورانی
 و او کاتبانو بهی له حسن خط اقسام د خط زده کول زما پلاد هسی وویل
 په په مسند ۱۱۰۲ هجری قمری ماد زرغونی پنخ بوستان د پښتو ولید په خیل اشعار
 پنخ بنده خط هسی کښلی وچه منطری ی خط ته عاجزی کا او دغد حکایت له بنده
 کتاب زما پلار رحمت الله علیه پیا دو په زه ی پنخ انده کښی کا بز م
 حکایت له بوستان د پښتو

په لاشاتو هم خوبه ده
 بانیزید چه و رویدار
 پکوشه کښی تیریدی
 را چه کړی نا پام
 پامیرو پنجا ورو خیر

او دیدلی چی مقده ده
 دا اختر پورخ سهار
 له صام را و تکی
 ایری خاوری چا لبام
 پنخ او سری سو گلر

دخیل بخ پر پاکید و سو
 چید پاور کی سہم نسکور
 یاد بزن شکوہ کوم
 لہ لونی شان پر یگر
 خدایتد نسی کرای کتل
 لوضرہ پکار نندہ

بایزیر پشگر کینوسو
 چیدزہ ویریم دبل اور
 لہ ایر و بد شد بد ویرم
 ہو پو بانو خان ایر کی
 توک چید خان تہ گری تل
 لوی تل یگفتار نندہ

تراضیح بد سر لوی کا
 تکبر بد تل حور کا

ذکر دعفت ہمراہ رابعہ حال ددی شاعرہ ماتہ ندی معلوم سوی
 فولب شد چید بنگارہ ده منجد ہسی دہ چید اشاعرہ دقتہ ہر وہ او پیدرات
 محمد بابر پادشاہی ترونہ کا ہسی وایسی چید اشعار کی میر و دیوانی
 درلود دغدیوہ مہلہ رباعی ماتہ صدیق اور فیقحہ طاہر ہجر یانی وویلہ
 چیدزہ ی دقتہ پنجر اندہ را نقل کوم

رباعی

پایور دغم کی سوی ایرون کا	آدمی مٹکی و تدر استون کا
نوم ن د بغه د لند بلیتون کا	دوزخ ی روع کا پر مخ د مٹکی

خاتمہ کتاب پد بیان د حال دکاتب الحرف

حقیر فقیر محمد بنو آل مولف ددی کتاب

ایسی محمد زوی داد و دخان زوی دقادر خان بقوم ہونک پہ زمونہ کہ ہول
 اصل شاہی مرغ و وہ پہ زمانیکہ قادر خان لہنہو شاہی راغی سیوی تڑاہ سبتہ
 و سیدی سبتہ خدمت پہ تانسانا دغیب او قسمت راغی و دقندہ ہر پتخرا کتو
 پکای د کو کران استونکہ کولہ او پیشدی وزارت تادرخان دیر مٹری
 و سین د ۷۷ کالو پہ ۱۸۵۸ لہند بگری و نات سوا او پہ سبتہ ہی چہ کو کران
 زمیری بیخ سو زما پلار چہ داد و دخان زمیرین پلار ۲۹ لہند بگری پوغند کوزان
 زمیرین پلار او پہ آوان د صباوتی علوم لوستکی و او پچیل مصر پہ موزونانہ
 او فصحا و علما و نامہ نہاوند او دیر مٹری قندہ ہر تملی او د کسی نزد او بنہ

او درین او پیروز اولوز شایون کی لیدی و بهذ وقت چدرخان عیلم مکان
 حاجی میرخان یقند بارگین دگرگین خان سره جنگون کرل نوز ما پلا اهرم پدغه
 بگرو کی طبری و درمره ^{نجد} نولد قدیم زما معرفت لدی خاندان دیردی
 او اخصای لرم پزیره ^{بیل} ^{کمال} ^{عقل} ^{سند} ^{بجرون} ^{پیر} ^{دصفوی} ^{پادشاه} ^{بندری} ^{پرفند} ^{بار}
 راغلی نود صحت مکان حاجی میرخان نوز از ما پلا اولاب اولفران اوستیان
 باو طعنت اولوز شایوی پیتانه ده حاجی میرخان مددته راوغوشل اولده بند
 پیتو سره ی مرکی و کمره و دیر پیتانده د نوز و اوبارگرو او اسحق زوی طبری
 کرل دخان او پر ضرورتی بیرغله کا او پدغو جنگو زما پلور ده حاجی میرخان
 جنت مکان نوز اسپه سالار و پسله وفات ده حاجی میرخان مریم مغفور
 زما پلا رپه ^{۲۶} ^{سده} ^{هجری} ^{وفات} ^{سوا} ^{او} ^{یکو} ^{کران} ^د ^{خیل} ^{پلا} ^{سره} ^{بنخ} ^{سو}
 دغد محرم ^{۱۰} ^{هجرت} ^{طیبه} ^{طیبه} ^{مستقیم} ^{در} ^{لوده} ^{او} ^{کله} ^{بسی} ^{شرون} ^{هم} ^{ویل} ^{چه}
 دنده تیمنا دده دوی رباغی راویرم اودار باغی بصفت د تجنیس بی نظر

رباعی

دی او پله فصاحت هم مثل طبری

په اور بلدی لمبی لودی حال ی بلسی

چند دچا پزیردی اور دینی بلسی

داور بل میند که تل دزیره تیل سی

اور دینی کلامی دزیره لاسینی

رباعی

رباعی ولد ارفیض^۱ رحمه الله تعالی

کدی وینی وینی تل شاشی له زرد و شخه   ثورک چه دینی تاله لئو انویا و یرو شخه
درد و له زرد و کدی وینی وینی شاشی   چه کرم و دغم لویدی تاله کرم و شخه

اوس چه دی بز حال دپلار اونیکه و کینس زو فیصل حال هم کاریم او دفر اسی
لید ونگی پیچروم زمار اناگ دی نابودی دنیا تری یعنی قرلدی واقع سوی و پی
۱۳ درج البرجب سنه ۱۰۸۴ هجری بکو کران کینی اوسن تو دتیز و رسیدم نزی
پلار دوسی رانده شروع کار او ترا تسلیم کال محمد و عمری و دستل احکام
د دین او فقه او اصول او تفسیر او دفتحات علوم که قانید او عرض او
بیان او معانی او لغز چه زبا پلار مرحوم وفات سو اوزه پد تقاضا دپادشاه ظل الله
دامت سلطنته شاه حسین را علم دقتت ابر بارتد او ترا اوسد به نظر کیمیا ان
دپادشاه اسلام بادیم او هر کله با صان او مرخت ددی خانه ان ^{عالش}
مرطبه سیم عمری تیریزی پلوستلو او کینلو دکتا بوله منختو دهان بلده بهر ^{دین}
او وز پدهی سیم خونی نکا بیلدی اشغالو پد بل شتر پدی اوقا تو دعر چه می تیرک
هر شوکتا بون می و کینل چه یوله دغو شخه دغه خزانده او لغز دادی یو کتاب

کتب علمی پد بیان و علوم و فصاحت چه خلاصه الفصاحت بالمدسی او بدست
 کتاب می فتول علوم و فصاحت پد پستو و خیلو پستو طابا نزد پاره نزل سه کربل
 بل کتابی کتب علمی پد بیان و طبابت او علاج چه خلاصه الطبکی نوزم دی پد
 ۱۳۹۴ هجری قمری دی فد کتاب دپاد شاه عالم پناه مد ظله مخ تد پیش کا
 سل طلاوی ی ماته صلحه تا ادبر کله دلسی مرامم دپار شان ددی فقیر غریب بحق
 دیردی او ارکان دولت ابد مدت هم پردی فقیر درمست نظر کا خاص بیا
 ها در خان عالیجان پهر من درخ یقند بار دغرباو پرسر تطل درمست دی فائق
 دی عمر و میرا مال دیو دیوان دا شکار و هم سد چه پردی وقت کی مرزد او مدون
 سوی دی او غزنونه او قصاید او رباعی لری کله چه طبع قاصر میل دشعر او دنیا
 کا شعرون کاتب هم او موزونان دروز محاری خوشبوی کله چه درخان ستان
 سبندزه او پورکان لری کار عار کار کا نونچر اندکی می خیل احوال و کیش چه
 دی کتاب و یونگی مانه دعا و کا او هر وقت می پد دعا یاد کا خیلدیوه غزل
 هم دلته دمنوشی بطور کاتب هم چه پر صفحه دروز محاسن یا دگاروی نوز
 شعرای پدیوان کبیری یونان دی شایقان دعلم او شعری لیدیوان لولی

غزل د کاتب الحروف غفر الله ذ بزوبه

ساقی پاخده سره ملودک یوجام را	سالمخ نا آراسم بیم آراسم را
بیلده میبود بهنارنداری حکم	پیرلی سود غزنی بنده پیغام را
دنیا پا تده بنادی مویوگری ده	یوگری می غزنی کدی کدی انعام را
د بلیتون پتاریکوکی می زده شین سو	رنا لمر د جامه د میونظلام را
ناکامیود و نیای کام را تریخ کا	پدی غزب کا کام ترصد و مانا کام را
نه نشاط سته مستی سته نرنندی	اصه سم انه سفد او بد علی الود اسم را

پا و بوی سوره زورگی بز شدر انود که

محمد ته آوردک یوسپی جام را

تمت القاب بعون الملک الوکال بهم اغفر وارحم لکاتبه وقار د من ند حق علینا
 والصلوة والسلام علی رسول الله وعلی آله واصحابه اجمعین کتاب تمام
 پورخ د جمعی ۶۴ د شوال المکرم ۱۱۴۲ هجری قمری بقند بار سن او مواف

محمد هوتک بهم فارغ البان سو الحمد لله مره اکثر

تاریخ دهم ماه برح الاول سنه کبیرار و دوهدهشت و پنج هجری قمری کشته بود

از مجرت رسول خدا صلی الله علیه و سلم بدستخط حفیز فیز شیراز نقیض

نوز محمد فروتنی برای عالیجناب رفعت بجایگاه مردار عالی تبار مردار

مهدل خان قلمی فرید هر که خواند دعا طلع دارم

ز انکه من بنده گندم گورم این کتاب را از قرانداس محمد عباس

قوم نای در شهر کوهستان بلوچستان خاص از برای عالیجناب تجارت نشان

حاجی عمرا بر قوم هوتکی قلمی کرده ۳۰۳ هجری باسجاول تمام قلمی شد

کتابخانه کتبتون

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**